UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
APR 12 1920

"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year $6.00
Six Months $3.50
Thursday's Edition $2.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, BALANDIS (APRIL) 9 D., 1920 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. V. No. 85

Prancuzai Žudo Vokiečius Frankforte

Vokietija protestuoja prieš prancuzų okupaciją

7 ŽMONĖS NUŽUDYTA IR DAUGELIS SUŽEISTA.

Įsakyta šaudyti nepaklusniuosius vokiečius.

Frankfort, Vokietija, bal. 8. — 3 vyrai vokiečiai, 3 moterys ir vienas vaikas nužudytas čia Schillerplatze priešais Imperial viešbutį, kuomet prancuzų kolonijų kariuomenė, morokkėnai, papliupa šovė į susirinkusią ir nerimaujančią vokiečių civilių minią. Be to, daugelis vokiečių sužeista.

Imperial viešbutyj yra militarinė prancuzų stovykla. Viešbučio prieangin inėjo vokiečių atsargos armijos oficieras ir ėmė skųsties, kad jį prancuzai oficierai apmušę.

Tuojaus po to priešais viešbutį susirinko žmonių minia. Pasigirdo grumojimų prieš prancuzus. Pasigirdo reikalavimų suimti ir nubausti prancuzus oficierus už jų žiaurų apsiejimą.

Viešbučio priešakyj kareivių sargybos vadas mėgino minią numalšinti ir išskirstyti. Kuomet tas negelbėjo, įsakyta kareiviams šauti.

Po to minia nuo viešbučio atsimetė. Bet kitose gatvėse padėtis paaršėjo taip, kad prancuzai buvo priversti gatvėsna paleisti tankas ir kaikuriose vietose padauginti skaitlių kulkasvaidžių.

Didis vokiečių užsidegimas

Po tų žudymų pasklido žinios, kad mieste vokiečiai nužudę kelis prancuzų kareivius. Sakoma, du kareiviu atrasta upėje Mainz. Bet tos žinios ligšiol nepatvirtintos.

Vokiečių inirtimas prieš prancuzus neapsakomas.

Burgomasteris Voigt klausėsį prancuzų leidimo paskelbti į miesto gyventojus proklemaciją, kad jie ramiai apsieitų. Bet militarinė prancuzų valdžia neleido tą daryti.

Prancuzai teisinasi, kad vokiečių minia buvo kurstoma priešprancuziškų propagandistų. Kad sukurstyti vokiečiai įžeidė ir pašiepė prancuzus oficierus. Ve kodel prieš minią pavartoti ginklai.

Prancuzų kariuomenės komendantas čia, gen. Gendemetz, tiesiog sako, kad aplinkybės privertė šauti į vokiečių minią.

Įsakyta šaudyti.

Vakar vakare iš prancuzų stovyklos paskelbta įsakymas prancuzų kariuomenei šaudyti pasipriešinusius arba neklausančius gyventojus.

Nes daugel vietose vokiečiai atsisako klausyti prancuzų okupantų. Ypač Frankforte apylinkėse apsireiškia stiprus vokiečių pasipriešinimas.

Berlynas turi žinių.

Iš Berlyno pranešta, jog tenai gauta žinių apie riaušes ir jų pasekmes Frankforte.

Vokietijos vyriausybė tuojaus imsis protestų.

Kaip šiandie čia turi atkeliauti maršalas Foch.

Gauta žinių, kad Vokietijos vyriausybės kariuomenė atėmė nuo vokiečių bolševikų miestą Essen.

Vokiečių bolševikai Ruhr apskrityj mato sau pragaištį. Tad reikalauja, kad tą apskritį tuojaus užimtų talkininkai.

Tuo tarpu Berlyno laikraščiai skelbia jie turį žinių, jog tomis dienomis Rhine provincijose busianti proklemuota nepriklausoma nuo Vokietijos respublika.

VOKIEČIAI PROTESTUOJA PRIEŠ PRANCUZUS.

Sako, Vokietijai grumoja revoliucija.

Berylnas, bal. 8.—Vokietijos vyriausybė savo atstovą Paryžiuje įgaliavo induoti tuojaus prancuzų vyriausybei notą, kuriąja išreiškiama aštrus protestas prieš prancuzų įsibriovimą toliaus Vokietijon.

Vokiečių vyriausybė protesto notoje pareiškia, jog prancuzų armija neleidžia Vokietijai pasitvarkyti ir neduoda prieiti prie pildymo taikos sutarties sąlygų.

Vokietijos teritorijoj dalis gyventojų pakelia maištą, plėšia ir žudo ramiuosius gyventojus. Ir kuomet vokiečių vyriausybė imasi priemonių apmalšinti tuos plėšikus, tuomet prancuzai pakiša vokiečiams koją ir leidžia plėsties betvarkei.

Taip pasielgiant prancuzams, Ruhr apskrityj nebus lengva sukilėlius apmalšinti, sakoma protesto notoje. Gi jei tas nebus atlikta greitu laiku, revoliuciją supurtins Vokietiją politikos ir ekonomijos žvilgsniais.

Pabaigoje Vokietijos vyriausybė pareiškia, kad jei Vokietija prasižengė prieš taikos sutartį tuomet prieš vokiečius prisiėjo atsisukti visiems talkininkams, bet ne vieniems prancuzams ir tai dar be kitų tiesioginio pritarimo.

SUSEKTAS NAUJAS SUOKALBIS VOKIETIJOJE.

Šiuo kartu suokalbin ineina ir Ludendorffas.

Berlynas, bal. 8.—Vakar čia paskelbta, jog Bavarijos sostinėj Muniche susektas platus militarinis vokiečių suokalbis, panašus į buvusį militaristų suokalbį Berlyne.

Suokalbio plenuose be kitko buvo žinomą generolą Ludendorffą apšaukti Bavarijos diktatorium, gi Dr. Heim civiliu ir ekonominiu tos šales valdytojum.

TRUŠKINAMI VOKIEČIŲ BOLŠEVIKAI.

Šimtais jie pasiduoda anglams.

Coblenz, Vokietija, bal. 8.—Iš Ruhr apskričio du tukstančiai vokiečių komunistų perėjo per Rhine upę į anglų okupuojamą plotą ir tenai jie internuoti. Paskiau bėgs jų dar daugiau, nes jiems pasidarė perankšta spaudžiant juos Vokietijos vyriausybės kariuomenei.

Bolševikų bėgimas į okupuotus plotus reiškia, kad Ruhr apskrityj revoliucija veikiai turės pasibaigti.

Vyriausybės kariuomenė užimdinėja miestus paskui miestus.

GAL BALSUOS MONARCHIJOS KLAUSIME.

Kartais gali abdikuoti Danijos karalius.

Copenhagen, bal. 6 (suvėlinta).—Čia kuoramiausia praėjo Velykų šventė. Karalius Velykų dieną nepasirodė iš rumų.

Amatų unijų vadai paskelbė darbininkams parėdymą sugryžti į darbus ir rengties prie parlamentarinių rinkimų, katrie įvyks balandžio 22.

Pirm rinkimų monarchijos priešininkai pasidarbuos, kad renkant atstovus parlamentan balsuotojai paduotų savo balsus, ar jie nori ar nenori monarchijos.

Galimas daiktas, kad jiems ir pavyks įvesti tą naujanybę kadir prieš vyriausybę norą. Ir tuomet bus patirta, ko žmonės nori. Jei jie balsuos prieš monarchiją, bus aišku, kad jie nori respublikos.

Monarchijos priešininkams pavyko dideles žmonių minias patraukti savo pusėn. Karalius mažu-pamažu netenka prielankumo ir gyventojai vis labjaus linksta prie respublikos.

Jei gyventuojuose upas neatsimainys, galimas daiktas, karalius atsisakys nuo sosto, kad toliaus nevarginti saves ir negyventi nuolatiniam pavojuj. Jam abdikavus, be abejonės, Danijoje butų paskelbta respublika.

Kairiausieji socijalistai, kaip paprastai, išsijuosę dirba už bolševikizmą. Bet bolševikizmui čia nėra vietos. Rusų bolševikai visus pamokino, kad bolševikizmo reikia saugoties.

FORDAS SU AUTOMOBILIAIS INEIS ANGLIJON.

Netoli Londono nori pirkti įstaigas.

Londonas, bal. 9. — Laikraštis Evening News praneša, jog J. Pierpont Morgan ir Henry Ford iš Amerikos Anglijos vyriausybei jau pasiūlę 30 milijonų dolierių už Great Slough Motor įstaigas. Tos įstaigos yra už 20 mylių nuo Londono ir užima 600 akrų žemės plotus.

Jiedu tose įstaigose nori praplėsti gaminimą automobilių.

KAIP GREIT PREZIDENTAS APLEISIAS WASHINGTONĄ.

Washington, bal. 9. — Čia pranešta, kad prezidentas Wilsonas po ligos žymiai sveikstąs. Vasaros atostogoms į Woods Hole, Mass., sakoma, persikelsiąs ar tik ne gegužės pradžioje.

CRANE IŠKELIAUS KINIJON BAL. 29.

Washington, bal. 9. — Paskirtas S. Valstijų pasiuntinin Kinijon Charles R. Crane užvakar svečiavosi Baltuose Rumuose. Jis Kinijon iškeliaus balandžio 29 d.

KOLČAKO ARMIJOS LIEKANOS PAVOJUJE.

Gen. Voicechovskio priežiuroje yra 40 milijonų rublių aukso.

Londonas, bal. 8. — Transbaikalijoj yra užšilikusios admirolo Kolčako armijos liekanos. Bus kelios dešimtys tukstančių kareivių ir oficierų. Vadovauja gen. Voicechovskii.

Sulig prasešimo iš Harbino, dabar toji armija atsidurusi pavojun. Prieš ją tykoja bolševikai.

Tos armijos oficierai ir kareiviai norėtų apleisti Siberiją. Bet su tuo nesutinka Japonija ir Kinija.

Gen. Voicechovskio priežiuroje m. Čita yra 40 milijonų rublių aukso. Prieš tą auksą ir-gi tykoja bolševikai.

NEDAUG DAVĘ ŠALIES "APSAUSINIMUI."

Detroit, Mich., bal. 9. — Milijonierius John D. Rockefeller, jr., čia prisipažino, kad jis su savo tėvu šalies "apsausinimui" davęs tiktai $320,000.

Jis tą pasakė nugirdęs tvirtinimų, buk jiedu prohibicijos reikalais išleidusiu ligi 30 milijonų dolierių.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS W.S.S.).

Konstantinopolyj Nužudytas Rusų Generolas

DENIKINO VIETĄ UŽĖMĖ WRANGEL.

Nužudytas rusų gen. Romanovskii.

Konstantinopolis, bal. 8. — Rusų laisvanorių armijos komendantas, gen. Wrangel, sutiko užimti vietą gen. Denikino, vyriausiojo priešbolševikinių rusų armijų vado.

Gen. Wrangel yra norvegas ir smarkaus pobudžio. Pasakojama, kad kartais jis gali dar atgaivinti, padauginti ir sustiprinti sunaikintas priešbolševikines armijas ir užduoti smugį bolševikams.

Kuone visi vyresnieji rusų armijos generolai čia suvažiavę. Talkininkai paragina gen. Wrangel tuojaus keliauti Kriman ir atgaivinti veikimą prieš bolševikus.

Nužudytas generolas.

Aną dieną rusų ambasadoj atrastas nužudytas rusų generolas Romanovskii, kuris čia vos tik buvo atkeliavęs iš pietinės Rusijos. Nei priežastis, nei piktadariai nežinomi.

Gen. Romanovskii buvo buvęs gen. Denikino štabo viršininkas. Pirm kelių dienų jis buvo pasitraukęs iš tos vietos. Jo vietą štabe užėmė gen. Mokrov.

Krimo kariuomenės komendantu ligšiol buvo gen. Shilling. Dabar jis atsisakė iš tos vietos.

Po Romanovskio nužudymo gen. Denikinas pasislėpė anglų laivan.

Bolševikai pažangiuoja.

Kaukazo šone bolševikai smarkiai pažangiuoja an Azerbaidjan ir Georgia. Nuo Petrovsko ties Kaspijos jurėmis jie nužygiavo ligi Derbent, ties Baku geležinkeliu.

Be to, bolševikai smarkiai varosi išilgai geležinkelio nuo Armavri į Tuapie, sekantį svarbų Juodųjų jurių uostą, pietuose nuo Novorosiisko.

Dono ir Kubaniaus kazokai kaujasi su bolševikais Tuapie apylinkėse. Tuapie kazokai, sakoma, nepaduosią. Moterys su vaikais išvežamos į Teodoziją.

Kazokai nori padaryti taiką su žaliąja rusų armija, kuri kontroliuoja Juodųjų jurių provincijas.

VOKIEČIŲ BOLŠEVIKAI REIKALAUJA SAU ANGLIJOS GLOBOS.

SAKOSI JIE NEBOLŠEVIKAI; KOVOJĄ PRIEŠ MILITARISTUS.

Denuncijuoja Vokietijos vyriausybę.

Su Raudonąja Armija šalimais Essų, bal. 9 (Rašo angl. laikr. korespondentas). — "Verčiau numirti už garbingąjį reikalą, kaip be niekurnieko pasiduoti, but priverstiems patiems išsikasti kapus ir but nužudytais militaristų Kappo oficierų ir tų visų, katrie šiandie tarnauja militaristinei Vokietijos vyriausybei."

Taip sakė seržantas Otto Bodenseipen, raudonosios armijos vyriausiais vadas persikėlęs savo naujon stovyklon.

Sakosi nebolševikai.

Seržantas Bodenseipen toliaus sakė:

"Nedovanotinas vokiečių vyriausybei daiktas vadinti mus bolševikais ir teroristais ir tvirtinti, kad mes sulaužę taiką kuomet mus užpuolė vyriausybės kariuomenė.

"Musų kareiviai buvo demobilizuojami, kuomet militaristo Kappo oficierai su savo kariuomene (reichswehr) mus užpuolė be jokio perspėjimo.

"Kuomet mes telegrafu pasiuntėm protestą generolui Watter, kurs yra patikrintas militaristas, jis mums atsakė nieko nežinąs apie užpuolimą.

"Mes nesame bolševikai, bet tokie pat apginklavę darbininkai, katrie nugalėjo Kappą ir ligšiol kovoja prieš monarchistus.

"Taippat mes ne teroristai. Tiesa, vietomis pasitaikė užpuldinėjimų ir plėšimų. Bet, man įsakius, tas sustabdyta."

Denuncijuoja vyriausybę.

Toliaus tasai seržantas, raudonosios armijos vadas, pasakojo galįs prirodyti, jog Noskei vadovaujant buvus paganinta 800,000 vokiečių armija, kuri turėjusi visokios rūšies ginklų. Daugelį armotų vokiečiai militaristai turi įkasę žemėn.

"Dabar militaristų plenai yra kontroliuoti vyriausybę su grąžinus valdžion ministerį Noske ir ruošties atgaivinti monarchiją ir už poros metų užpulti Prancuziją, pirmiaus apsidraudžius prieš anglus-amerikonus", pasakojo seržantas.

Reikalauja globos.

Seržantas sako, kad raudoneji armija pralošusi kovą, nes vaikiškai pasitikėjusi vyriausybės pažadėjimais. Bet, sako, dar nepasiduosianti ir kovosianti prieš militaristus.

Sako, visa raudonosios armijos viltis palikusi Anglijoje ir Suv. Valstijose. Šaukiasi tad raudonieji anglų ir amerikonų paimti juos savo globon. Šaukiasi, kad anglai ir amerikonai kuoveikiaus okupuotų Ruhr apskritį ir juos apgintų nuo militaristų. Nes tie, sako, juos visus išžudysią.

20,000 Darbininkų Neturi Darbo Stockyarduose

CHICAGAI GALI PRITRUKTI MAISTO IR KURO.

Streikan išeina lokomotivų inžinieriai ir pečkuriai.

Bėgių sukiotojų streikas ant geležinkelių tęsiasi. Prie jų streiko prisideda dar lokomotivų inžinieriai ir pečkuriai.

Kuomet sustreikuos pastarieji, tuomet ne tik stockyarduose nebus darbo, bet ir visai Chicagai galės pritrukti maisto ir kuro.

Šiandie stockyarduose neturi darbo daugiau 20,000 darbininkų. Neatvežama užtektinai galvijų. Negalima geležinkeliais išvežioti šviežios mėsos į aplinkinius miestelius.

Skerdyklų kompanijos kol turi mėsos, šitą išvežioja automobiliais (truckais). Automobiliais mėsa siunčiama į Waukegan, Gary ir dar toliaus.

Bet taip kasdien negalės but. Jei streikas ant geležinkelių prasitęstų nors dešimtį dienų, tuomet prisieitų uždaryti visas galvijų skerdyklų įstaigas.

Railroad Brotherhood organizacija darbuojasi kaip nors papildyti streikuojančių bėgių sukiotojų vietas. Ir nuolat tvirtina, kad streikas veikiai busiąs sutruškintas, nes jis nelegalis.

Bet streikas vis labjaus plečiasi ir visos geležinkelių linijos suparaližuotos. Traukiniai ateina ir išeina tik tiesioginiais geležinkelių bėgiais.

Lokomotivų inžinieriai, anot jų pranešimo, nestreikuoją, tik laikinai pertraukę darbą su tikslu stipriau susiorganizuoti unijon. Ir sakosi jie dar nepadavę kompanijoms jokių reikalavimų. Tai padarysią susiorganizavę.

Iš Buffalo, N. Y., St. Louis, Mo., ir iš kitų miestų pranešama, kad ir tenai ant kai-kurių geležinkelių linijų sustreikavę bėgių sukiotojai. Darbininkai neklauso organizacijos valdybos.

RINKIMAI VOKIETIJOS PARLAMENTAN.

Berlynas, bal. 8.—Vokietijos vidujinių reikalų ministeris paskelbė, kad parlamentan atstovų rinkimai įvyks ateinančio birželio 6 dieną.

S. VALSTIJOS TYLI APIE PRANCUZŲ VEIKIMĄ.

Washington, bal. 8. — Prancuzijos vyriausybės čia per savo ambasadorių paklausė Suv. Valstijų vyriausybės nuomonės apie prancuzų veikimą Vokietijoj.

Bet S. Valstijų valstybės departamente pasakyta, kad tame klausime vyriausybė neišreiks jokios nuomonės. Sako, vyriausybė nusprendusi užimti pašalinio temytojo poziciją, nežiurint to, ar tas patiks prancuzams, ar ne.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGOJ IR UŽSIENYJE:
Metams $6.00
Pusei Metų 3.50
JUV. VALST.
Metams $5.00
Pusei Metų 3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ir nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"Draugas" Publishing Co.
2800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Pinigai.

Vokiečių markės ir vienaip su jomis stovintieji Lietuvos auksinai eina brangyn. Šimtas auksinų panedėlije 29 kovo buvo lygus vienam dol. 40 centų. Savaitės pabaigoje ir panedėlije po Velykų už tą patį šimtą markių arba auksinų reikėjo mokėti $1.55, tat reiškia, kad pakilo 15 centų, arba daugiau negu 10 nuošimčių. Taip pat ir Čeko-Slovokų pinigai.

Lenkiškoji markė nei kyla nei smunka. Kaip buvo, taip ir tebėra 72 centai už vieną šimtą lenkiškų markių. Dabar lietuviškas auksinas jau daugiau negu dusyk yra brangesnis už lenkų markę.

Jugoslavų pinigai pamažėlį gina žemyn. 100 markių per savaitę atpigo trimis centais: buvo 80 centų, dabar yra 77.

Prancuzų frankai yra nepastovūs. Panedėlije 29 kovo už dolierį davė 14 frankų 22 santimu, per savaitę jie žymiai atpigo, nes Velykų subatoje už dolierį davė 14 fr. ir pusę; panedėlije po Velykų ruputį pakilo, nes buvo 14 fr. 46 santimai persiunčiant telegramu. Čekiais tie pinigai skaitėsi dar pigiau.

Italų lyros vėl nusmuko. Panedėlije 29 kovo jos buvo 19 lyrų 70 centezimų už vieną dolierį; panedėlije po Velykų jau buvo 20 lyrų 45 centezimai už tą patį dolierį.

Šveicarų pinigai kyla. 29 kovo už dolierį buvo 5 frankai 66 santimai, panedėlije 5 balandžio jau davė tik 5 fr. 57 santimus.

Suomių arba Finų pinigai šokinėja. Panedėlije 29 kovo 100 suomijos markių buvo $5.65, Velykų subatoje buvo $5.30; Velykų panedėlije buvo $5.35.

Anglijos pinigai eina brangyn. 29 kovo sterlingų svaras buvo $3.94, 5 balandžio jau buvo $4.05, t. y. 11 centų brangesnis.

Kanados pinigai nuolatai gerėja. Mainant 1000 Amerikos dolierių 29 kovo duodavo 1090 Kanados dolierių, o 5 balandžio tiktai 1087.50.

Turime pažymėti, kad čionai paduotosios skaitlinės įsakmiai yra teisingos tiktai mainant pinigus nemažiau kaip dvidešimt penkių tukstančių dolierių vertės. Smulkesni mainymai palieka bankams didesnį nuošimtį. Todel negalima pykti ant bankų, jei jie apsimdami išmainyti mažesnę sumą pinigų ima už kitų šalių frankus, auksinus ar šiaip pinigus truputį daugiau negu čia parodyta.

Lietuvis Agronomas

Beveik visi lietuviai yra iš žemdirbių kilę, bet per ilgus amžius neturėjome savo tautoje žmogaus moksliškai imančio žemės dirbimo reikalus. Atgijus tautai pirmieji pasauliniai inteligentai metėsi į gydytojus, gimnazijų mokintojus, advokatus ir inžinierius. Žemės dirbimo mokslas kas žin kodel nerupėjo jauniems Lietuvos inteligentams. Tik pačioje pabaigoje devyniolikto šimtmečio pradėjo atsirasti agronomijos mokslus išėjusių lietuvių Smilgevyčius, Tubelis, Vincas Totoraitis ir kiti.

Europoje mokslus einantieji agronomai žiuri tiktai Europos sąlygų. Tos labai skiriasi nuo Amerikos. Čionai buvo gana daug lietuvių farmerių. Kai-kurie net žymiai praturtėjo. Bet Amerikoje agronomijos mokslus išėjusį mes turime kol kas tik vieną žmogų p. Dominyką B. Protapą.

Jis agronomijos skyrių baigė Wisconsino valstijos universitete mieste Madison, Wis. Paskui jisai turėjo valdišką vietą Suvienytų Valstijų žemdirbystės įstaigoje Texas'o valstijoje. Išten tapo paaugštintas ir pakviestas į sostinę Washington, D. C. Dabar, rengdamasis važiuoti į Lietuvą p. Protapas yra Chicagoje ir žada su vietiniais lietuviais pasidalinti savo įgytomis žiniomis.

Nedėlios vakare 11 balandžio jis laikys paskaitą "Žemdirbystė Amerikoje." Paskaita žada buti su peršviečiamais paveikslais. P. Protapas daugelį paveikslų pats nuėmė nuo įdomių žemdirbystės dalykų. Kitus jis gavo iš žemdirbystės skyrių prie Amerikos universitetų.

Gana gaila, kad ta paskaita bus kaip tik tuo pačiu laiku, kada ir p. Babickaitės teatras. Bet Chicagoje lietuvių yra tiek daug, kad nei didžiausia svetainė visų negali sutalpinti vienu vakaru. Tai-gi tikimės, kad ir Babickaitei savo teatrą ir Protapui savo paskaitą priseis atkartoti. Tada visi galės pasinaudoti abiem.

Unė Babickaitė.

Kylant Lietuvių tautai visu civilizacijos platumu, kyla taip-gi mųs tėvynės gražusis menas. Nors dailiame mene pasižymėjusieji žmonės tankiai prisilaiko klaidingų minčių, su kuriomis mųs dienraštis kovoja, tečiaus "Draugas" visuomet parodydavo prielankumo artistams tikrai prisidedantiems prie bendrojo tėvynės darbo, prie kėlimo augštyn jos meno.

Beveik penkiasdešimt tukstančių šunkiai dirbančių Chicagos lietuvių gana stambią dalį savo pasilsio pavesdavo dailei, vieni muzikai, kiti dainoms, treti teatrui, neskaitant keleto plastiškojo meno artistų.

Muzikos srytije jau turime žmonių, įdėjusių savo gyvenimą į meną ir tarnaujančių jam nuolatai. Čia paminėsim p. Počių p. Šimkų, p-nią Pocienę ir p-lę M. Rakauskaitę. bei vargoniminkus. Teatro menas kol kas buvo vien tik megėjų varomas. Nors Seserų Kazimieriečių Akademijos auklėtinės labai augštai iškėlė tą meno šaką, tečiaus ne iš teatro jos duoną valgo. Lietuviškas teatras galės gana gražiai pasirodyti ir tinkamai išsitobulinti, kuomet jį ims vesti tam darbui atsidėję žmones.

P-lė Babickaitė jau buvo pasižymėjusi savo gabumais Europoje, aiškiau Petrograde ir Kaune. Ji atvažiavo į Chicagą kaip tik tuo laiku, kada megėjų lietuvių teatras buvo iškilęs taip augštai, kaip tik megėjų lošimas gali kilti. Tas laipsnis jam nepaskutinis, bet augštyn jį kelti gali tiktai profesijonalai artistai.

Babickaitė turi talento tiek daug, kad tą pripažino ir žmonės pasirengusieji ją kritikuoti, ir įžeisti asmenys, pasirengusieji ją peikti. Tuos savo gabumus Babickaitė parodė, kada andai lošė Chicagoje. Prie talento ji turi tam reikalingo išsilavinimo ir noro kelti augštyn lietuvių teatrinį meną. Ji supranta savo uždavinį. Jei pirm keleto savaičių buvo užsigavusių jai neprielankių asmenų, tai šiandien jų maža beliko, arba ir visai nėra.

Dabar tik reikia, kad Chicagos lietuviai priduotų savo artistei noro darbuotis skaitlingai susirinkdami nedėlioje, 11 balandžio. Be visuomenės paramos artistų darbas darosi keliskart sunkesnis ir nevaisingas.

Krašto Apsaugos Reikale.

(Pabaiga)

(g) liaudies ir viduriniųjų mokyklų mokytojai, kurie mokytojavo nemažiau 6-ių mėnesių.

(i) vienas iš brolių dvynių.

Pastaba: a) Posuniai laikomi tikrais sunumis.

b) Magometo tikybos šeimynose visi vieno tėvo vaikai laikomi tikrais sunumis.

c) Nevedusių motinų sumųs turi lygias teises su kitais.

d) Įsunyti per atsakančias valdiškas įstaigas, 3 metams praėjus iki dienos šaukimo kariuomenėn, laikomi tikrais sunumis.

16. Tinkamais darbą dirbti laikomi šeimynose tik vyrai nuo 17 ligi 55 metų, išskiriant:

a) visiškai netinkamus darbui del sužeidimo, ligos arba kitokių priežasčių,

b) nežinomai atsiskyrusius nuo šeimynos seniau 5 metų,

c) tarnaujančius kariuomenėje,

d) atskirai gyvenančius nuo tėvų ir turinčius nemažiau dviejų vaikų savo šeimynos.

V. Skundos.

17. Del naujokų neteisėto paėmimo kariuomenėn gali buti duodami skundai Krašto Apsaugos Ministerijos Mobilizacijos Daliai nevėliau keturių savaičių nuo priėmimo dienos; pavėlinti skundai priimami tik pamatuoti svarbiomis vėlinimo priežastimis. Neišrištieji žemesnėse instancijose klausimai galutinai rišami Krašto Apsaugos Ministerio.

pas. *A. Smetona,*
Valstybės Prezidentas.
M. Šleževičius,
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
Rugsėjo 27 d., 1919 m.

L. e. p. Krašto Apsaugos Ministerio Pasirašė: Karininkas Žadeikis.
Mobilizacijos Dalies Viršininkas Karininkas Gedravičius.

Sulig šio įstatymo kiekvienas Lietuvos pilietis, kame jis nebutų: ar pačioje Lietuvoje, ar svetimame krašte privalo pasirupint šią svarbią pareigą priderančiai atlikti.

Kas tos priedermės nejaučia, arba jauzdamas nepildo ir laužo piliečio privolę, tai prieš tokius Valstybė vartoja prievartos priemones ir skaudžiai baudžia. Sulig Lietuvos Resp. Karo Baudžiamojo kodekso str. 30; 131 ir 140,—pašauktieji kariuomenėn ir neat vykusieji paskirtam laikui tarnybon,—baudžiami ligi 1 metų ir 4 mėnesių kalėjimo. O jeigu dar taip atsitiktų, kad Lietuvos pilietis, įstojęs priešininko kariuomenėn, nenorėtų jos apleisti ir pasišalinti iš tarnybos, tai kaipo tėvynės išdavikas, baudžiamas sulig K. B. kodekso 109 str. sunkiuoju darbu kalėjimu ligi gyvos galvos.

Lietuvos Armijoje tarnauja daug liuosnorių, bet didžiuma šiandie vienok susideda iš pašauktųjų karo tarnybon per mobilizaciją. Šaukimų karo tarnybon naujokų Lietuvoje buvo du.

Pirmasai šaukimas vyrų gimusių 1897 ir 1998 metais, kuriems sausio 1 d., 1919 m. sukako 20 ir 21 metai, buvo paskelbtas vasario 13 d., 1919 m. Antrasai šaukimas kareivių buvo paskelbtas rugsėjo 27 d., 1919 m. ir tas "įstatymas del mobilizacijos" skamba taip:

"Šiuomi skelbiama šaukimas visų vyrų Lietuvos piliečių, gimusių 1896, 1899 ir 1900 metais. Krašto Apsaugos Ministeris nustato laiką ir vykdo šį įstatymą.

(pasirašė) A. Smetona,
Valstybės Prezidentas.
(pasirašė) M. Šleževičius,
Ministeris pirmininkas."

Kaunas,
1919—IX—27.

Tokiu budu, Lietuvoje dabar randasi karo tarnyboje vyrai pradedant nuo 19 iki 20 metų amžiaus imtinai. Todel butina priedermė yra šiandie visiems tariamojo amžiaus vyrams, kame jie nebutų, stoti į garbingas Lietuvos kovotojų eiles drauge su savo vienmečiais ir tokiu budu atlikti savo pilietinę pareigą link tėvynės.

Dar prieš tai, Lietuvos Laikinosios Vyriausybės įsakymu iš sausio 15 d., 1919 metų, tapo mobilizuoti: "Visi tarnavusieji armijose—oficieriai (karininkai), padproporščikai (viršylos), unteroficieriai (puskarininkai) ir karo valdininkai ligi 45 metų amžiaus visų rųšių ginklo. Jie visi turi stoti karo žinybon ir atvykti Lietuvos kariuomenėn lig vasario mėn. 1 dienos, 1919 metų. Tie, kurie laiku neatvyks, bus patraukti teisman.

Pasirašė:
M. Šleževičius,
Ministeris Pirmininkas;
Kar. Velykis,
Krašto Aps. Minist."

Susiorganizavus Liet. karriuomenei, bet jaučiant stoką karo specijalistų bei profesijonalų, gegužio 26 dieną, 1919 m., Laikinosios Lietuvos Vyriausybės buvo išleistas naujas įstatymas sekančio turinio:

"Kariškių kadro prirengimui, visi Lietuvos piliečiai išėjusieji nemažiau kaip 4 klesių mokslą (gimnazijų, miesto ar kitų mokyklų), visi augštųjų mokyklų studentai—gimimo 1894—1900 metų, šaukiami ir mobilizuojami."

Užeikite ir į Mano Kampelį.

Kad "įsišumijo" "Naujienų" redaktorius, p. Grigaitis, tai įsišumijo—spardosi lyg nuo saito paleistas; mano, kad besispardydamas visus savo priešus į kampus išspardys. Bet ką gelbės spardytis—nieko iš to nebus. Visi jau gerai žino, kad Grigaitis yra socijalistas, o socijalistai tuo ir garsųs, kad spardosi, rėkia, šaukia, visiems, kas žymesnis ir išmintingesnis, į akis kabinasi, o patys nieko naudingo nepadaro. Jis numano daugelio lietuvių psichologiją. Jiems rodosi, kas dainuodamas ar giedodadamas garsiau išrėkia, tai tas turi gerą ir gražų balsą, kas ginčuose užrėkia priešininką, tai to teisybė, o kas drąsiai kimba į akis mokytesnių, žymesnių ir gerbiamų žmonių, tai tas mokyčiausias. Tokiu keliu prie didybės eina dabar Grigaitis.

Jis dabar labai pradėjo didžiuotis savo mokslu, nemokšais vadindamas kitus. Matyt, Grigaitis užmiršo kun. Dr. A. Maliausko parašytą knygelę, "Marksas II." Jų dar turime "Drauge." Kas nori, gali gauti. Tenai aiškiausiai parodyta, kad Grigaitis vieną sakinį rašydamas padarė net septynias stambias klaidas, tėn parodyta aiškiai, kad Grigaitis nežino socijąlizmo, iškreipia, kur jam to reikia, net paties socijalizmo evangeliją, nežino nei kapitalizmo. Kaszin, ar jis jau dabar toli nužengė moksle? Abejotinas daiktas. Rėkavime tai didelę pažangą padarė. Gal kaip kam tuo ir imponuoja, bet ne plačiai. Žino jau Grigaitį gerai, kad jis nuolatos sukinasi, kaip vėjinis gaidukas ant maluno viršaus pastatytas.

Užėję į mano kampelį apie tai išgirsite kada nors vėliau. Tik skaitykite "Draugą." Jis tvirtai stovi prie savo pažiurų. Nurodo aiškiai, kas gali išgelbėti Lietuvą nuo puolimo. Nurodymai tie ne visiems žinoma patinka, bet yra naudingiausi.

V. K.

Akyvaizdoje čionai paminėtų Liet. Laikinosios Vyriausybės įstatymų, kiekvienam Lietuvos piliečiui, kame jis tik nebutų, reikia gerai apsižiurėti ir neatideliojant pasirupinti savo kareiviškos priedermės reikalus tinkamai sutvarkyt. Todel tie Lietuvos piliečiai, kuriuos liečia kareivystės žvilgsniu Liet. Respublikos įstatymai, svetimose šalyse gyvendami ir negalėdami tiesioginiai savo pilietinių pareigų atlikti, privalo užsiregistruoti pas savo Valstybės Atstovą toje šalyje, kurioje gyvena. Ypatingais atvėjais del sunkių aplinkybių, kurios neleidžia grįžti tėvynėn atlikti savo kareiviavimo pareigų, Lietuvos piliečiai gali kreiptis per Lietuvos Atstovus Užrubežiuose į Lietuvos Apsaugos Valdžią ir prašyti paliuosuoti juos laikinai bei visai nuo kareiviavimo.

Lietuvos jauni vyrai, sulaukę 20 metų, nenorėdami Rusijos Carui tarnauti, koliojimu bei feldfebelio kumščių ragauti—sprukdavo Amerikon, ar šiaip kaip nors slapstydavos. Lietuvos demokratingoj Respublikoj to buti nebegali. Lietuvos Neprigulmybės gynimo pareiga stovi pirmoj vietoj. Ir jauni vyrai, kad ir svetur iškeliavę, sekdami pirmųjų Lietuvos liuosanorių pavyzdį, nelaukdami šaukimo, patys turėtų pasisiųlyti. Piliečiai—atlikite savo pareigą!

P. Žadeikis,
L. Kar. Mis. Pirm.
ir Majoras.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Klausimas. Skaičiau Šv. Raštą ir nežinau ką reiškia šitie žodžiai: "Vilna Gedeono ir Medaus koris stipriojo Samsono." Meldžiu duoti atsakymą.

Jurgis W. Ruta.

Atsakymas. Abudu tamistai rupintieji daiktai yra imti iš tos pačios Teisėjų Knygos, priskaitomos prie seniausiųjų Šv. Rašto dalių.

Madijanams ir Amalekams užpuolus žydų žemę, iš jos pakilo Gedeonas ir sušaukė tautiečius gintis. Bet nežinodamas ar laimės kovą ar ne, jis kreipėsi prie Dievo, kad stebuklu patvirtintų pergalės pažadėjimą. Toliaus rašome Šv. Rašto žodžiais:

Ir tarė Gedeonas Dievui: "Jei mano rankomis išgelbėsi Izraelių kaip žadėjai, padėsiu šitą vilną sausoje vietoje: jei bus rasos tiktai ant vilnos, ir visa žemė bus sausa, tai žinosiu, kad mano rankomis, kaip sakei, išgelbėsi Izraelių." Ir taip pasidarė. Pakilęs iš nakties, išgręžęs vilną pripildė taurę rasa. Ir vėl tarė Dievui: "Tegul nesupyksta tavo rustybė ant manęs jei dar kartą išbandysiu, ieškodamas stebuklo vilnoje. Meldžiu, kad tik viena vilna butų sausa ir visa žemė butų šlapia nuo rasos." Ir padarė Dievas tą naktį kaip buvo prašęs: ir buvo sausa vien tiktai vilna, ir rasa visur ant žemės." (Jud. 6, 36—40).

Apie Samsono korį toj pačioje Teisėjų Knygoje yra šitaip parašyta:

Tai-gi Samsonas su savo tėvu ir motina ėjo į Thamnatha. Kad atėjo ties miesto vynynais pasirodė liuto šunytis piktas ir riaumojąs ir atbėgo priešais. Bet Dievo dvasia užėjo ant Samsono ir perplėšė liutą, kaip veršį į gabalus sudraskydamas visai nieko neturėdamas rankose: ir to nenorėjo parodyti tėvui ir motinai. Ir nuėjo ir kalbėjo su moteriške, kuri buvo patikusi jo akims. Ir po kelių dienų kada grįžo ją paimti paejėjo į šalį pažiurėti levo maitos, ir štai bičių spiečius buvo levo snukyje ir korys medaus. Jį paėmęs į rankas valgė eidamas: ir parėjęs pas savo tėvą ir motiną davė jiedviem dalį, ir juodu patys valgė: bet jis nenorėjo jiedviem pasakyti, kad medų buvo paėmęs iš levo kuno. Jud. 14, 5—9.

Tuodu dalykai taip aiškiai apsakyti Šventame Rašte, kad labai lengva juodu suprasti kiekvienam skaitančiam.

Netaip aiškiai apie tuodu dalyku kalba giesmė parašyta Švenčiausiai Panelei Marijai ant garbės ir tilpusi taip vadinamose Valandose, iš lenkiško "Gadzinkose," kurias Lietuvoje gieda šventadienių rytais prieš Ražančių. Toje Giesmėje Marijai, V. Jezaus motinai, pasakyta trumpai: "Tu esi... Vilna Gedeono ir medaus koris stipriojo Samsono." Iš tos giesmės tamista paėmei ir savo klausimą. Tai-gi lieka išaiškinti, kodel Marija yra prilyginta minėtiem dviem daiktam.

Marija lyginama tai vilnai, su kuria Gedeonas bandė Dievo pažadėjimą, del dviejų priežasčių. Pirmoji yra ta, kad mergiškoji skaistybė, nors labai graži, tečiaus yra nevaisinga kaip sausa išdžiuvusi žemė. Tai-gi sausumai viešpataujant visur, viena Gedeono padėtoji vilna buvo rasota. Taippat visų mergaičių skaistybei esant nevaisingai, viena tik Marija turėjo ir skaitybę ir Sunų V. Jezų.

Antra panašumo priežastis yra gimtoji nuodėmė. Rasa krinta ant visų daiktų lygiai. Tai-gi visam laukui esant rasotam, rasota turėjo buti ir vilna. Bet ji buvo sausa antrame bandyme. Taippat pirmoji nuodėmė krito ant visų žmonių, bet Marija stebuklingu budu išliko liuosa nuo tos nuodėmės.

Sunkiau surasti panašumą tarpMarijos ir tarp medaus korio pasidariusio užmušto levo nasruose. Bet kaikurie senieji raštininkai matydavo to panašumo. Jie sakydavo, kad Dievo teisybės kartybę pasaldina Marijos užtarymas, lyg medaus korys. Šitas pastarasis aiškinimas yra toli nepatvirtintas visatinos Bažnyčios pritarimu, todel jį reikia palikti aiškinti ir prirodinėti tiems raštininkams, kurie to panašumo mato.

Daug tikresnė yra pažiura sakančių, kad levas ir korys reiškia V. Jezų. Nors Išganytojas tapo nužudytas, bet iš Jo mirties kartybės išėjo atsikėlimo iš numirusių saldybė. Negyvo levo nasruose atsirado bičių gyvybė. Taip ir Kristaus kapas iš mirties vietos pavirto gyvybės buveine.

Kun. P. Bučys.

MASTER SYSTEM
Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.
Musų istema ir mokymo budu jųs trumpu laiku išmoksite viso amato.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.
Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.
Kviečiame kiekvieną ateiti bile kokiuo laiku, dieną ir ar vakarais, pasižiurėti ir pasikalbėti del sąlygų.
Patterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL.
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO.
Kampas Lake St., ant 4-tų lubų

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: suo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10000 So. Michigan Ave.
Telefonas Pullman 342 ir Pullman 3180
Chicagoj: 4515 So. Wood Str.
Tik Ketverge vakake nuo 5:30 iki 7:00
Telefonas Yards 723.

J. P. WAITCHES
ATTORNEY AT LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
4542 S. WOOD STREET
726 W. 18th STREET
CHICAGO.
McKinley 4320

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

TABAKAS, TIKRA LIGA IR MIRTIS.

Tabakas vadinasi sumaltų tabako lapų miltai. Juos vartoja žmonės įtraukdami į nosį su oru. Tas paprotys pirmiausia įsiveisė Ispanijoje ir Portugalijoje 1559 metuose. Prancuzų pasiuntinis prie Portugalijos dvaro buvo J. Nicot. Nuo jo ir vardas nikotinas. Nicot atsiuntė iš Lisabonos į Paryžių karalienei Katarinai de Medecis tabako sėklų ir dėžutę su tabaku. Karalienė išpradžių netikėjo tabakui, paskui pauostė ištolo, pagaliaus ėmė jį vartoti ir prikalbino savo sunų Karolį IX. Norėdami patikti karalienei dvariškiai pradėjo traukti tabaką ir girti jį, nors jiems ašarojos akys ir suko nosyje. Dvariškius sekė kiti vis plačiau. Galutinai tabakas atsidurė net ir pas mus.

Įtraukiamas į nosį tabakas panaikina vidujinį nosies jautrumą. Tat vadinasi Anoeshesia. Drauge pasididina varvėjimas iš nosies ir kyla čiaudėjimas. Ilgai vartojant tabaką, prisimeta nosies sloga, kuri perslenka net gomurio plones. Todel žmogus prastoja uoslės ir gardumo nebegali jausti, nes perilgai eržinamos plonių dirkšnys tampa visai nejautrios.

Per nosies plonę, kaip paprastai per visas plones, gali persisunkti į kraują nuodingas tabako skystimas.

Vidurinė nosies plonė yra labai opi ir delto "tabokiai" tankiai ją trinasi ir duoda kaip kada pradžią vilko ligai (lupus) arba ir vėžiui (careinoma). Abi tiedvi ligi neišgydomi. Nuo tabako užsikimša ašariniai latakai, be perstojimo bėga ašaros ir niežti akys. Iš to atsiranda trakoma. Turime įvairių tabako rušių: tai rugšti, tai prėska, tai vienaip kvepianti, tai kitaip, tai turinti šiokį ar tokį smarkumą. Žinoma, viskas priguli nuo pritaisymo ir visokių priedų: aluno, acto rugšties tanino, net smulkaus stiklo ir tt. Tarp tų priedų atsiranda ir nuodų, geležies, vario, kupervoso, actino, švino, druskos aršeniko ir kiti. Čia reikia pridurti, kad švininėse dėžutėse tabakas gauna nuodingos ypatybės nuo švino.

Ramazzini pastebėjo, kad tabako dirbėjai gauna kojų bei rankų drebėjimą ir neatsikratomą kosulį. Pripratusieji prie tabako, gina jį tardami, buk jis tankiu iš nosies varvėjimu nuvaro galvos sopimą, dantų skaudėjimą, sumažina ausų apkurtimą praaiškina akis ir prašviečia atmintį. Tai tikri juokai, nes visais minėtais negerumais kaip tik skundžiasi labiausia tie, kurie traukia tabaką.

Čia tik trumpa peržvalga tabako blogumų. Gerumą jame nerasi nei su šviesiausiu žiburiu. Teisybė, susirinkimuose, kada neatleidžia snaudulys, galima nužadinti ir save ir kitus snaudžius kukštelėjimu į tabakinę ir garsium čiaudėjimu. Bet tas menkas dalykas. Negali pridengti visus tabako blogumus. Ant galo ir pats čiaudėjimas yra gana pavojingas daiktas. Hoffmann, Glazer ir Zulle rado mums netikėtos mirties atsitikimų del kraujo išsisunkimo smegenyse po smarkaus nusičiaudėjimo. Holler minėjo akių žvairumą nuo tos pat priežasties. Randame taip-gi apjakimo pavyzdžius ir kitokių priepuolių nuo smarkaus čiaudėjimo. Senovėje valdžia pastebėjusi piktas tabako ypatybes, buvo pradėjus jį drausti.

Karalienė Elzbieta įsakė naikinti visus tabako prietaisus. Karolis VIII grumojo plokštuku. Urbonas VIII popežius pasmerkė tabaką, o Mahometas IV žadėjo nužudyti tuos, pas kuriuos ras tabako. Tik žmogaus jau toks budas: nuo ko jį labiausiai gina, prie to jis labjausiai lenda.

Nors tabakas ir nebutų taip kenksmingas kaip yra, tai tikro tabokiaus išvaizda galėtų priversti išsižadėti tabako ant visados. Tabokių drapanos visos apibarstytos tabaku, nosinė-skepetaitė (jeigu ją turi) išrodo lyg butų mėšluota ir purvyne sumindžiota. Po nosim dvi rudi žvaki; lupos sutrukusios; parudavę, apsivėlę usai. Nuo viso žmogaus eina nemalonus kvapas sukeliantis pasibjaurėjimą.

Dabar klausimas, ar galimas daiktas, kad valgis tokiose išlygose pritinkančiai persidirbtų į naudą organizmui be blėdingų pasekmių? Karščiausi tabako apgynėjai, jeigu tik turi šiokį-tokį supratimą apie pastovias chemijos, medicinos ir fizijologijos čiesas ir nenori prasilenkti su savo sąžinės taku, tai turi pripažinti, kad stoka seilių ir kitų žlebčiojimo skystimų neišvengiamai kliudo ir stabdo peno žlebčiojimą. Jeigu tabako dumimas, kaip matėme, naikina minėtus skystimus, tai nesistebėsime išgirdę, kad tarp dumiančių tabaką yra taip daug asmenų su pagedusiais viduriais. Tai tiesai išaiškinti nebereikia nei mokslišku prirodymų; gana tik išklausyti nusiskundimus žmonių, ne turinčių jokio supratimo, kaip tai chemija, fizijologija, medicina, nepripažįstančių tabako įtekmės ant organizmo, o betgi sakančių "Kolai nedumiu tabako, tol gerai—rodos sveikas buvu. Kaip tik uždumiu, tai štai ir paleidžia vidurius." Jeigu ne visi dumikai taip skundžiasi viduriais, tai reikia atminti, kad kiekvieno organizmas turi savo ypatybių. Tankiai ir labai tankiai užsileidusios pilvo slogos kaltininkas buva tabakas. Žmogus gauna Gostri Ulcer (pilvo votį), taip gi nuo tabako. Patologija (mokslas apie ligas) nurodo, kad ant lupos vėžys atsiranda iš nuolatinio erzinimo, kurį padaro tabakas. Liežiuvis taip-gi negali išsisukti nuo tabako dumų įtekmės. Jis tankiausia buva apvilktas delto, kad beveik visi dumikai turi pilvo slogą. Liežiuvis sutruksta sėtri nasi ir tankiausiai tenka vėžiui.

Jau teko kartą minėti plaučių tuberculozą 44 numerio. Bet čia turiu maž-daug paaiškinti. Pirma, kad sloga iš burnos nuo tabako gali pereiti ant gomurio, gerklės ir paskiaus ant plaučių. Vienas tabakas gali tiesiog užgriebti plaučius. Jo piktiems darbams čia patogiausia vieta, nes čia daugiausia pakenkia organizmui

Plaučiai tai dumplės, kuriomis įkvepiame gerą orą ir iškvepiame blogą. Be to nuolatinio atnaujinimo visai negalėtume gyventi. Delto vandenyje žmogus prigeria, delto pakartas miršta, kad nebegali iškvėpti blogo oro nei įkvėpti gero. Įkvėptas oras nepanašus ant iškvėpto. Pirmame, t. y. tyrame ore yra sukrautinė dalis degio, o antrame, sugedusiame jau, ore degio vietą užima anglerugštis.

Žmogaus organizmo audas maitina kraujas tekėdamas sunkesnis iš kairėsės pusės širdies. Jis atiduoda audams reikalingą joms degį, nuo kurio kraujas išrodo šviesiai raudonas (sunkesnis kraujas). Išdalindamas kunui degį, kraujas priima nuo audų atmestą ir nereikalingą joms anglerugštį, nuo kurios kraujas genda ir tampa tamsus. Tas nusidirbęs ir netinkantis audoms maitinti tamsiai raudonas lyg mėlsvas kraujas patenka į kitus kraujo indus, kurie vadinasi gįslomis (gįslinis kraujas) ir per jas įsilieja į dešiniąją pusę. Iš čia kraujas eina į plaučius, kur jis plačiai pasiskleidžia ir susitinka su įkvėptu oru. Tada iš oro į kraują vėl eina degis, o iš kraujo į orą eina anglerugštis. Ją plaučiai išpučia laukan, o nuo likusio plaučiuose degio pasklidęs juose kraujas vėl tampa šviesiai raudonas ir vėl bėga į kuną atnaujinti jį. Kiek kartų kvėpteléjame, tiek sykių iš pasklidusio plaučiuose kraujo išgaruoja anglerugštis ir išeina iš žmogaus per burną arba per nosį. Tiek pat sykių kraujas gauna naujo degio, kuris bėga išnešioti po visą kuną. Tokis degio ir anglerugšties mainas eina be paliovos kol žmogus gyvas. Jeigu tie dujų mainai taptų sustabdyti nors trumpą valandėlę, žmogus tuo mirtų. Žinant plaučių ir jų darbo arba kvėpavimo reikšmę žmogaus kune, suprasime, kad anglerugšties sulaikymas kune yra nereikalingas ir kenksmingas. Ją, kaipo atliekamą, reik išmesti laukan. Priešingai degis, labai reikalingas, nes jį organizmas renka sau iš oro. Dabar aišku, kad tik kvėpavimas tyru oru, kuriame yra daug degio, gali prigulinčiai atnaujinti ir atgaivinti kraują ir pritinkančiai maitinti organizmo audas. Kuo labiaus sugedęs yra kvėpuojamasis oras, tuom daugiau jame yra anglerugšties, tuo mažiau degio jame, tuom skurdžiau minta audos ir tuo greičiau vargsta visas kunas. Žmogui traukiant į save tabako dumus, plaučiuose degio atsiranda mažiau. Jis ateina drauge su tabako dumais, prilaikančiais visokių kraujui nenaudingų dalių. Tada, žinoma, kraujas negali atiduoti mainais savo anglerugštį, nes ji dumuose negaruoja. Todel anglerugštis parėjusi į plaučius iš kuno, iš plaučių vėl pereina į kairiąją pusę širdies ir eina toliaus, nešdamas anglerugštį vietoje degio. Tada neištenka audoms prigulinčios joms medžiagos.

Iš to ligos.

Iš to, ką kalbėjome išeitų, kad žmogus, bedumiant cigarą ar pypkę, tuojaus turėtų užtrokšti, o bet-gi to nepasidaro. Priežastis yra ta, kad dumikai netraukia dumų be paliovos. Tarp vieno užtraukimo ir kito lieka liuosa valandėlė kvėpuoti ir tyru oru.

Taippat ir su dumais šiek tiek tyro oro patenka į plaučius tik permažai, nes didžiumą jo vietos užima dumai. Tai-gi tabako dumimas ne visiškai sustabdo dujų atmainą, tik ją baisiai sutrukdo. Kokios artesnės pasekmės organizmui iš to sutrukdymo, tai pamatysime.

Pirmiausia tai kenkia plaučiams (neatsigavimas kaip reikia); kraujas apsunkintas anglerugštim duoda menką maistą plaučių audai nuo ko ji silpsta. Visi dumikai turi užsitęsusio plaučių tuberculozo slogą, nuolatai kosti, jaučia sunkumą krutinėje ir daug skrepliuoja, ypač tuojaus po dumimo. Šis dalykas apgauna dumikus, nes jiems rodosi, buk tai tabakas palengvina skreplius, todel žmonės pasiskatina dar daugiau dumti. Bet tuomi jie dar labiaus silpnina savo plaučius. Dumikai niekada teneužmiršta bjauraus paveikslo. Dumikas pats kriuni ir krankši, aplink lovą nešvaru nuo skreplių, kuriuos, kaip vištukus, nuolatai drabsto, o oras kambaryje persisunkęs tabaku dvokia. Nuo besitęsiančio per ilgus metus kosulio atsiranda plaučių išputimas (emphysema) ir potam gauna džiovą. Prie to prisideda ir kitų ligų. Nuo tabako stimpa višta, paukščiai ir gyvuliai. Žodžiu sakant, išmintingas sutvėrimas turėtų bėgti nuo tabako, kaip nuo šuvio. Laikas išsivaduoti nuo to nelaimingo įpročio, atvedančio tiek ligų ir vargo.

Pats tabako vartojimas yra tiktai bezdžionkavimas, vaikai atkartoja tą, ką mato darant vyresnius. Tegul tik vyresnieji, užuot barus vaikus už tabaką, patys liautųsi rukę; tegu nuo to įpročio saugotų ne vaikus, o patys save, tai ir viskas bus gerai. Jei vaikai nematys vyresniųjų dumiant tabaką, tai patys niekada nepradės prie jos griebtis, nes ji yra karti. Vardan teisybės, viešai prašau visai nebevartoti to mėšlo, t. y. tabako.

Dr. P. V. Montvilas,
Ph. M. T.

BAIMĖS PAVOJAI.

Šimtai ir šimtai metų atgal jaunas karžygis, jodamas iš miesto Beyruth į Damaską, sutiko pakelyje labai seną, riaukšlėtą, apdriskusią moteriškę sėdinčią po alyvos medžiu ir griaudžiai beverkenčią. Jos šiurkštus balsas nuolat aimanavo:

"Kas, o kas, nuvež mane į Damaską?!"

Karžygis sustojo. Sugriaudintas tuoju gedulingu reginiu nulipo nuo savo žirgo ir pakėlęs moteriškę užsodino ją į savo vietą. Kuomet jau gana toli nujojo, jaunikaitis užklausė:

"Kas tamista esi? Kaip vadiniesi? Kuo užsiimi?"

"Drauge," atsakė senė, žiurėdama į jo skaistų, vaikišką veidą savo karščiu liepsnojančiomis akimis, "žmonės vadina maru; mano užsiėmimas—žudyti žmones."

Lengva numanyti, kaip šioks atsakymas nustebino karžygį ir pripylė jį pasibjaurėjimo. Min tys pludo legijonais, kaip atsikračius baisios Mirties dukterios.

Vienok senė permanė jo mintis ir toliau tęsė:

"Nesibijok ir nepyk ant manęs. Nemintyk budų kaip atsikračius manęs; aš atrasiu budą nuvažiuoti į Damaską. Jei tu mane šiandie nenuveši, kas kitas rytoj padarys man tą malonę. Aš, vienok, tau nieko blogo nelinkiu. Anaiptol tavo gailestingumas verčia mane išpildyti ką tik manęs prašytumei.

"Gerai, tada!" linksmai atsakė karžygis: "Aš tave nuvešiu į Damaską su ta sąlyga, kad tu nei vieno žmogaus neapkrėstumei."

"Ne. To prižadėti negaliu. Turi buti žmonių mirštančių mano surėdymu. Vis-gi leisiu, kaipo ypatingą malonę, paduoti skaitlinę nelaimingųjų."

"Dešimtį žmonių," nenoroms suniurzgėjo jaunikaitis.

"Permažai."

"Na tai dvidešimt, ar negana?"

"Tegul buna dvidešimts", atsakė senė.

"Bet, jeigu tu neišpildysi savo prižado, tada kaip man tave nubausti?"

"Tada," atsakė ji, "ateik po saulėleidžio į kairį bažnyčios šoną ir užmušk mane."

Prijojo juodu prie Damasko ir atsisveikinę nuėjo savo keliais.

Kitą dieną trys žmonės užsi krėtė, o sekančią dieną septyniolika mirė maru.

"Na jau", mintijo karžygis, "paskutinė mųdviejų skaitlinės numirė. Jau nebemirs Damasko mieste nei vienas pilietis nuo šio baisaus maro!"

Vienok, vos trečioji diena išaušo, kuomet jaunikaitis pastebėjo, kad septynias dešimtis penki nauji kapai išsižiojo priimti lavonus.

Tą vakarą, didžiame pykčio iniršime karžygis nujojo prie didžios bažnyčios ir rado besišypsančią senę.

"Ah, tu ragana! tai taip pildai savo prižadus! Užmokėsi už tokią ištvermę gyvybe!"

"Palauk," ramiai atsakė senė: "Tu neturi jokios teisės man išmetinėti, nei kesinties ant mano gyvybės, nes aš išpildžiau viską kaip tau prižadėjau. Pirmą dieną aš užkrėčiau vieną, o antrą dieną devynis, o šiandie dešimts. Iš viso dvidešimts, lygiai tiek, kiek man nusprendei."

"Meluoji, senė! Ką sakysi apie tuos septynias dešimtis penkis, kuriuos šiandie nugalabijai!"

"Tuos kitus? Ne, aš jų neskaitau. Aš juos neužkrėčiau, nei jie mirė maru. Tie septynias dešimtis penki kiti, ką minėjai, *mirė iš baimės.*

* * *

Maras, cholera, rauplės, škarlatina, difterija, influenza ir kitos epidemijos, be abejo, kas metai gauna šimtais gyvų aukų, bet taip-gi faktas, kad didžiuma žmonių nemiršta tikraja priežastim—užsikrėtimu ir liga, bet iš baimės.

Baimė, tai Mirties Šmėklos pirmtakunas ir kuomet žmonės mokės atsikratyti rupesčių ir baimės, tuomet prailgins savo gyvenimą ant žemės. **M.**

HERBERTAS HOOVER.

Republikonų ir demokratų partijos turi didelį galvosukį: ar Herbertas Hoover suks ratą, kad laimėtų garbingiausią Suvienytų Valstijų valdvietę ar ne? Viename laikraštyje, Louisville's "Courier Journal," tilpo karikatura, kurioje Hoover nupieštas sfinksu, prieš jį stovi Republikonų dramblys bei Demokratų asilas ir nekantraudami prašo: "Kalbėk!"

Bet Herbertas Hoover nekalba. Niekas nežino, prie kurios partijos jis priklauso. Kadangi jis remia Tautų Sąjungą, tai daugelis mano, jog jo principai yra demokratiški. Nors jis griežtai atsisakė užsiimti politika, bet prideda, kad kandidatu buti į prezidentus jis tik tuomet apsiimsiąs, kuomet Suvienytų Valstijų piliečiai lieps jam taip, kaip liepė buti Valgio Administratorium. Iki tol jis mano, jo rankos pilnos rupesčio prižiurėti, kad penkiolika milijonų Europos vaikučių gautų pavalgyti.

Daugelio amerikiečių nuomonė yra, kad Hooveris yra Anglijos šalininkas. Žymus Republikonų laikraštis "Yonkers Statesman" net taip išsitaria: "išrinkti Hoover prezidentu, butų lygiai neišmintinga, kaip ineiti į Tautų Sąjungą be rezervacijų arba sąlygų."

Į Hooverį taip-gi šauja (target) Demokratų kritikai. Ypač stipriai išsireiškia Bryan, sakydamas, kad jeigu žmogus, kaip Hoover, nemoka ar nenori prisišlieti prie partijų ir pakelti jųjų siekius, tai kuomet ateis rinkimų laikas partijos visai paniekįs tokį tylų aspirantą.

Šaltai žiurint į pačius pirmuosius rengimus matyt priežačių spėlioti, ar tik neiškils visai nauja partija suiraut dviem stipriausiom dabartinėm. Greičiausia-gi gali buti, kad taps išrinktas "tamsus arklys", kaip tat įvyko rinkimuose 1876 metų. **M.**

ATSIIMKITE LAIŠKUS.

"Draugo" redakcijoj yra atsiųsti iš Lietuvos laiškai sekantiems asmenims:

John Markey, Shent, N. Y., R. F. D. 227.

Jonui Kapočiui nuo M. Kapočio iš Puskenelių kaimo, Kvietiškio val.

Petrui Šalaševičiui, 1819 S. Renfo St., Springfield, Ill.

B. Kanteriui (žydui) nuo Kanterio iš Debeikių miestelio.

Adolf Šmyt'ui iš Kauno.

Juozui Budrevičiui nuo Iz. Daugelienės iš Dženčelankos kaimo, Kvietiškio val.

Onai Skeliutei nuo Urš. Daugelienės iš Dzencelankos kaimo, Kvietiškio val.

Pov. Tamošiunui, Brooklyne, N. Y. iš Aknystėlių, Leliunų parap.

Juozui Kirvelaičiui nuo K. Kirvelaičio iš Sadgelumbiškių k., Sasn. val.

J. Staniuliui, Newarke, N. J.

Juciui Vilimui nuo J. Lelešio iš Bebruliškio kaimo, Sasn. val.

Juozui Maiziešio Laliui nuo sesers Felicijos iš Antašavo miestelio.

Juozui Paužui nuo M. Brazaitienės iš Podvengliškio kaimo, Sasnavas valš.

Antanas Čepukenas, perduoti J. Rašimui nuo J. Rašimo.

Antanui Banioniui.

Juozui Jono Kidoliui (Mahanoy City, Pa.) nuo Ant. Naumavičio iš Antanavo valšč., Marijampolės apskr.

Vincui Striokui nuo tėvo Strioko iš Sasnavos kaimo ir valšč.,

Jeronimui Stulpinui nuo P. Stulpinaitės (po vyru Meištienės) iš Debeikių.

Augui Samuolaičiui (North Lindale, Gresham, Ohio, Box 13) iš Barštinės kaimo, Sasnavos valšč.

Kaz. Vaivodui (1131 So. Clinton St., Chicago, Ill.).

Mat. Osiliui, nuo Kazio Osiliaus iš Surgučių kaimo, Sasnavos valšč.

Joe Daktar (4545 So. Paulina St., Chicago, Ill.).

Antanui Judickui (Chicagoje) nuo Jono Balčiuno iš Sasnavos valšč.

Atsiliepusieji, norintieji gauti laiškus, turi paduoti savo adresą ir prisiųsti 2c pašto ženklu padengimui persiuntimo lėšų.

(PAVASARIS)

Kad Pavasaris mumis atėjo
Šviesi saulutė šildit pradėjo:
Matyt kad linksmas kaimo žmogiefis
Kad pradėjo žaliuot klonis kalnėlis
Jau ir medėlu daug pražidėjo
Ir vasaroja setie pradėjo.
Ir tu Broluži pasmus pareike seke sodikie darbuokis veikej.
Gerekis musų kaimo grožybio.
Visi auginkim maisto daugybe
Gudrių agentu tu neklausikite.
Atvažiuok prie mus veikej skubike.
Gyvesi gražai busi laimingas ir ant senatves tapsi turtingas.
Gražiausi gyvenimai budinkai apie musu Kaima Hart, o ta padaro derlingos žemės, dabar geras laikas pradėt ukininkaut rašykit į

"AMERIKOS UKININKO"
Redakcija
M. Walenčius Box 96
Hart Michigan.

FARMU PIRKEJAI

Pirmiau negu pirksite FARMA gaukite platesnius paaiškinimus iš Lietuviu bendrovės, apie Lietuviu kolonija Wisconsine, kur jau daug Lietuviu gyvena ir dar tukstančiai apsigyvens, nes ten žeme labai gera ant kurios viskas labai gerai auga nepaisant kokie metai nebutu. Dauguma musų pirkėju buvo išvažinėja po daugel valstijų bet tinkamesnes vietos niekur negalėjo rasti. Vieta labai puiki farmos randasi aplinkui miesteli kuriame visi biznieriai yra Lietuviai ir dar yra proga keliems biznieriams atidaryti kitokius biznius, nes trumpame laike bus budavojama keletas dirbtuviu. Dar dabar žeme labai pigi suliginant su kitu kompaniju prekems tai musų bendrovė parduoda per pus pigiau. Gražios upės ežerai dabina visa apielinke, visur geri keliai kad ir blogiausiame ore visur galima išvažiuoti. Žodžiu sakant visi parankumai del farmeriu yra ant vietos, visur Lietuviškai kalbama, sakoma ir dainuojama, taip tenai gyvenantiejai jaučiasi kaip kad jausdavosi Lietuvoje.

Kas norite platesniu paaiškinimu, tai prisiųskite savo adresa, o mes prisiųsime jums knygele su platesniais paaiškinimais, paveikslais ir planu.

Liberty Land & Investment Co
3301 S. Halsted St. Chicago.

FARMOS — UKĖS.

Jau didžiumas net nustojo vilties kad nebus atpigintas pragyvenimas ir beveik tiesa, nes net pati vyriausybe nustojo darbavusi negalėdama surasti buda. Ką galima daryti kad to išvengus yra daug žmoniu kad to nekenčia kas-gi ugi farmeriai nes farmeriai neperka maisto bet da parduoda už ką gaunam gera kaina ir musų turtas auga kasdien ir mes turim linksma gyvenimą nes nesigirdi aimanavimai taigi Gerbiamiejie tautiečiai jei kurie norite ramaus gyvenimo tai insygikit sau farma bet kur galima surasti gera vieta nes reikia farma taip rinktis patinkama kaip kad vaikinas rengdamasis vesti o renkasi mergina jeigu tamsta nusipirksi kur farma o potam nebusi užganėdintas tai yra palyginimas gyvenimo kad apsivedus bloga pačia taigi mes patarsim kur galima surasti linksma vieta ugi Michigano lietuviu ukininkų tarpe mes čionai turim susivienijimus ir draugystės ir parapijas ir visokius pasilinksminimus musu kolonijoj jau yra ir gana turtingu lietuviu ukininkų mes savo tarpe turim visokių mašinerijų kaip tai žemdirbystės mašinu, inžinų malunų automobilių ir taip toliau. Jau mes neprivalom kreiptis prie svetimtaučių reikale kad ko kam pritruksta mes pasigelbstim viens kitam net svetimtaučiai stebesi matidami lietuviu darbštuma ukininkavime kada lietuvis nusiperka farma tai į pora metų jau tas namas atrodo daug kitoks mes pageidaujame kad ko daugiausia dorų ir darbščių žmoniu atvažiuotų ir čia apsigyventu pas mus. Gerbiamie kas norėdami pirkti uke kreipkities prie dorų irteisingu žmoniu o ne prie išnaudotojų agentų kurie ne pažįsta Dievo ne svieto tik doreli taigi kreipkities prie Šv. Antano Draugystės, Custer Michigan kur visi dori ir teisingi ukininkai priklauso mes turim tam tikslu nuskirta komisija kuri jums patarnaus ir po laiku nesakysi, kad agentas apgavo ant $500 ar daugiau kur tankiausia taip atsitinka. su daugiau informaciju kreipkites šuo adresu:

ŠV. ANTANO DRAUGIJA
Custer, Michigan.
c-o Kaz. Daunoras

LIETUVIAI!

GRAND RAPIDS, MICH.

Šiuomi pranešu, kad pas mane galite užsirašyti dienraštį "Draugą", kitiems ir į Lietuvą. Užlaikau visokių maldaknygių. Priimu ir priduodu į dienraštį "Draugą" paieškojimų, pagarsinimus ir darbų užsakymus.

Tais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Y. MARGELIS,
544 Myrtle Str.,
Grand Rapids, Michigan.

Vystanti Šakelė.

PAKLYDĖLIO KELIAS

Keturių aktų sceniškas vaizdelis.

Žiurėk "Dr-go" num. 67

MOTINA. Skauda man širdį neapsakomu skausmu, matau, kad neatkalbėsiu tavęs nuo tos Amerikos, tai-gi važiuok, mano suneli, važiuok su Dievo pagelba. Ant išleistuvių turiu pavadinti savo gimines ir kaimynus. *(Prieina prie sunaus, priglaudžia prie savęs ir sako).* Kad taip jau užsigeidei važiuoti į Ameriką, tai-gi pradėk rengties, o aš eisiu pakviesti kaimynus. *(Motina užsideda skepetų ir išeina).*

POVYLAS. *(Linksmas, rengiasi).* Ačiu Dievui, kad pasisekė motiną perkalbėti ir aš gausiu pamatyti Ameriką, tuos aukso kalnus, oi, kaip aš ten busiu laimingas. *(Susideda drapanas, marškinius į skrynią ir suriša virve ir bando kelti).* Et, tai niekis, kad ir sunku, iš džiaugsmo ir sunkumo nejausiu.

MOTINA. (Inėjus). Ar jau įsirengęs į kelionę, mielas suneli, jau tuojaus ir giminės ateis atsisveikinti. *(Motina atsisėda ir liudnai rymoja).*

SCENA ANTRA.

(Sueina giminės ir kaimynai kaimiškuose rubuose, Kairys senas žmogus su lazda pasiremdamas).

SVEČIAI. Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus.

MOTINA. *(Atsistoja).* Ant amžių amžinųjų. Amen. *(Svečiai sveikinasi).*

MOTINA. Meldžiu sėsti. *(Visi sėda).*

KAIRYS. Ar-gi jau ir išleidi savo vienturtį sunelį į Ameriką.

MOTINA. Taip, mano mielasai. Povylas taip užsigeidė, kad jokiu budu negalėjau perkalbėti, ir ką-gi galiu daryti, turiu gi leisti ir gana. *(Motina rankas susiima).* Skauda man širdį ir liudnumo debesys apsiautė mane; netikėjau, kad taip greitai turėsiu su savo suneliu persiskirti ir tik vienas Dievas težino, ar gausiu kada nors dar pasimatyti, o gal amžinai reikės atsisveikinti.

KAIRIENĖ. Nusiramink, sesutė, atsiduok ant Dievo valios; lai vaikinas važiuoja, jug yra doras vaikelis; čionais buvo doras ir Amerikoje bus tokiu pat. Nereikia vaikui laimės pavydėti. Gerų tėvų vaikelis, gerai išauklėtas, nenueis blogais keliais.

KAIRYS *(į Povylą).* Ale, Povylai, dar nei Amerikoje nebuvai, o jau atrodai, kaip tikras amerikonas.

POVYLAS *(pasididžiuodamas).* O-gi ar aš neveltui po kiek kartų į amerikonų paveikslus prisižiurėdavau, tai ir pasirėdyti išmokau, kaip amerikonas, bet šiandie esmiu Jums labai dėkingas, kad atėjote manęs išleisti. *(Užsidega papirosą).*

KAIMYNAS. Mielas Povylai, tu mums labai esi brangus, išgirdę apie tavo tikslą, atėjome atsisveikinti ir palinkėti laimingos kelionės.

KAIRIENĖ. Mielas musų suneli, kada nuvažiuosi į Ameriką, meldžiame neužmiršk mųs, neužmiršk savo senos motinėlės, buk ištikimas sunus savo tėvynei, buk geras katalikas ir nepamiršk mųs, savo senų kaimynų ir giminių, nors retkarčiais, laiškelį parašyk.

POVYLAS. *(Atsistoja).* Laikas jau rengtis į kelionę. Pirmiaus, negu apleisiu savo gimtąją bakužėlę, padarysiu prisiegą prieš Išganytojaus paveikslą. *(Povylas klaupia prieš kryžių, o kiti stovi rankas susiėmę; Povylas kalba).* Prieš Išganytojaus paveikslą prisiekiu visus prižadėjimus išpildyti. Išganytojau, mano Atpirkėjau, Tu taip mane myli, už mane savo brangiausįjį kraują praliejai, numirei ant kryžiaus, parengei man vietą dangaus karalijoje, kam-gi aš bučiau vertas, jei peržengčia Dievo įsakymus, arba sulaužyčia savo prisiegą. Ne, ne niekados, to nepadarysiu, kol aš busiu Povylu, taip Dieve man padėk viską išpildyti. *(Paskui klaupia prie motinos).* Palaimink mane, brangi motinėlė.

MOTINA. *(Iškelia rankas ir laimina).* Lai laimina tave Dievas į svetimą šalelę važiuojantį ir tenai surasti laimę.

POVYLAS *(atsistoja).* Ačiu motinėlė už palaiminimą.

MOTINA. Bet aš, brangus suneli, neturiu nei jokio turto, kuri galėčiau tau duoti ant kelionės; o tą, ką turiu, tai savo ražančių, tau tai ji ir duosiu ant atminties ir meldžiu tavęs, niekados su juomi nepersiskirk. Jeigu tave pagunda kokia nors vargintų, visados melskis ant to ražančiaus prie Motinos Dievo, o Ji tave išgelbės. Tvirtai laikykis savo tikėjimo, Dievo neužmiršk, gyvenk dorai, o tuomet visados busi laimingas. Jog be tikėjimo žmogus nelaimingas yra, jis niekuomet neturi ramybės, nors kažin kokios linksmybes turėtų, nors kažin kaip turtingas butų, bet sąžinė niekuomet neduos ramybės, nuolat išmetinės paklydimą, nuolat ragins pataisyti savo gyvenimą. Važiuok suneli su Dievo palaiminimu. *(Povylas atsisveikina ir išeina, motina apalpsta, parpuola ant kedės ir verkia).*

KAIRIENĖ. Sesutė, neverk, ką-gi pagelbės dabar šios ašaros ir verksmas, geriaus pasimelskim, kad Dievas suteiktų jam Dvasią Šventą ir sveikatą.

KAIRYS. Nusiramink, kaiminka, gerą sunelį išauginai, geras bus ir Amerikoje, taps turtingu, parsiųs ir tamstai, galėsi ramiai ir gerai savo gyvenimo dieneles užbaigti.

MOTINA. *(Atsipeikėjus).* Dieve duok, kad jusų žodeliai išsipildytų.

(Uždanga nusileidžia).

AKTAS II.

SCENA PIRMA.

(Povylas jau Amerikoje. Viduryj kambario stovi stalas nedengtas, ant stalo stovi degtinės bonka, keletas stiklų po stalu, dėžė su alum, ant sienų iškabinti kalendoriai su pusnuogiais paveikslais, ant kėdžių primėtyta laikraščių).

KAZYS. *(Ineidamas į kambarį smarkiai trenkia į stalą).* Na, ar tai yra ant svieto teisybė? Ne, vakar prakozyravau visus centus, o šiandie šeimininkė neduoda valgyti ir dar nuo burdo varo ir išdrįsta mane tokį apsišvietusį vyrą vadinti bomu-valkata. *(Vaikščiodamas po kambarį).* Ot tai netikusiai pasaulis surėdytas.

BALTRUS. *(Ineina, kišeniuje turi bonką degtinės).* Sveikas, gyvas, Kazy, kaip-gi einasi?

KAZYS. Ne visai gerai po šimts pypkių. Vakar, matai, norėjau turtingesniu palikti, bandžiau kozyruoti, na, ir ant nelaimės prakozyravau visus pinigus, o šiandie šeimininkė valgyti neduoda ir dar nuo burdo varo. Kaip tų manai, Baltrau, ar yra teisybė ant svieto, ar tai gerai pasaulis surėdytas, ar-gi mes negalėtume pasidalinti. Matai šeimininkė turi valgyti ir gerti, o tu Kaziuk neturėdamas pinigų dvėskie, kaip šunelis, tai netikęs pasaulio surėdymas.

BALTRUS. Ištiesų pasaulis negerai surėdytas; su manim dar nėra taip bloga, dar turiu bonką degtinės ir porą dolierių kišenyje. Aš kaip ir žinodamas atėjau tave, drauge, suraminti, štai ir degtinės atsinešiau. *(Išima bonką ir pastato ant stalo).* Pakol pradėsime, Kaziuk, apie politiką kalbėti, išsimeskime po vieną, tuo kart drąsiaus pakalbėsime apie pasaulio surėdymą. *(Abudu geria).*

KAZYS. Pasakyk, Baltrau, kada mudu išmoksiva pasaulį surėdyti, nes mudu jau visą mokslą išsėmėme iš "Laisvės," "Keleivio" ir "Kardo," o kaip pasaulį sutvarkyti vis-gi dar neišmokome.

BALTRUS. Išsimeskime dar po vieną, gal dar daugiaus sužinosime. *(Abudu geria. Baltrus trenkia su kumščia į stalą).* Netikusiai pasaulis surėdytas.

KAZYS. Ištiesų netikęs pasaulio surėdymas, išmeskime dar po vieną Baltruk. *(Abudu geria, jiems begeriant atneša telegramą. Kazys paima, skaito, nustebęs taria).* Baltrau, Povylas atvažiuoja.

BALTRUS. Ar jau atvažiuoja.

KAZYS. Su kuo mes jį priimsime.

BALTRUS. *(Paima degtinę, žiuri).* O-gi dar pusę bonkos turime.

KAZYS. O aš dar turiu pusę dėžės alaus, bet kur-gi užkąsti gausime.

BALTRUS. Eisime pas mėsininką draugą Pluzaitį, jisai mums pabarguos, jisai susipratęs žmogus, jis kovoja už laisvę ir lygybę, jis priguli prie musų socijalistų kuopos, o jeigu kartais jis mums nebarguotų, tai mes jį kaip buržujų išbrauksime iš musų svieto lygintojų tarpo.

KAZYS. Puikiai, Baltrau, sugalvojai; sakau, kad mokytas, tai ir mokytas. Tai-gi visko galima išmokti iš pažangių laikraščių. *(Ineina Povylas, pasideda daiktus ir sveikinasi).*

POVYLAS. Sveiki, gyvi jųs mano mieli draugai, kaip aš jųs pasiilgau.

BALTRUS ir KAZYS. Mes tavęs taip-gi pasiilgome. *(Povylas nustebęs, dairosi po kambarį).*

KAZYS. Na ko-gi tu taip dairaisi, nesibijok, sėskis prie stalo, matai čia Amerika, čia nieko nereikia bijoti.

POVYLAS. *(Atsisėda).* O kas Amerikoje gero girdėti?

BALTRUS. Pas mus naujienų netruksta, na išsigerk su mumis, o viską sužinosi. *(Pila ir duoda Povylui gerti).*

POVYLAS. Ačiu jums, aš nepratęs tokio gėrimo gerti.

KAZYS IR BALTRUS. Gerk, gerk, Povyliuk, neniekyk Amerikos gėrimo.

POVYLAS. *(Nenorėdamas ima ir geria).*

KAZYS. Išgerk iki dugnui, paskui laikraščius galėsi paskaityti, čia mes turime laisvų ir šviesių laikraščių, tai puikųs laikraščiai, kurie nušviečia žmogui gyvenimą.

POVYLAS. O ar čia, šitam mieste, yra bažnyčia, taip kaip Lietuvoje, o kaip aš jos išsiilgau.

(Povylui kalbant apie bažnyčią, jo draugai šaiposi ir akis mirksi).

BALTRUS. *(Į publiką).* Nereikės tau bažnyčios, kaip su mumis pagyvensi; mes tave perdirbsime ant savo kurpalio.

KAZYS. Kam čia tos bažnyčios reikia, čia ne Lietuva, kad bažnyčios reikalautum, čia ir be bažnyčios galima linksmai gyventi.

BALTRUS. *(Vaikščiodamas).* Matai grinorius, tai grinorius, matai iš Lietuvos atvažiavęs vis-gi tamsus žmogus ir gana. *(Kreipdamasis į Povylą).* Palauk, kaip pabusi čionais su mumis, viso ko išmoksi ir busi tokis mokintas kaip ir mes, kuomet apsišviesi. Tuomet ir tau nereikės bažnyčios.

KAZYS. Mes, matote, mokslus esame išėję, mes viską jau išmokome ir atradome, kad Dievo nėra, nėra dušios, nei tikėjimo nereikia.

POVYLAS. Na, tai kokius mokslus jus baigėte, norėčia žinoti, kokias mokyklas lankėt, kad taip jau viską išmokote. Stebėtina, ir kur-gi galėjote judu įgyti tokį kvailą mokslą. Jeigu pasaulio mokslavyriai tiki į Dievą, tai ką-gi kalbėti apie judu. Jog pati gamta parodo mums, kad Dievas yra, kuris visą pasaulį sutvėrė, palaiko ir valdo per tiek tukstančių metų tokioje gražioje tvarkoje. Ir Dievas kiekvienam sutvėrimui paskyrė tikslą, siekį ir visi gyvi sutvėrimai prie to tikslo eina, išimant nekuriuos žmones, štai, kaip ir judu išklydote iš gero kelio, pametėte tikėjimą į Dievą ir dabar patįs nežinot kuomi esate. *(Povylui taip kalbant, jo draugai elgiasi taip, kad Povylą parodyti kvailiu).* Gerai, kad jau jųs toki susipratę, pasakykite man, iš kur ta gamta atsirado, kaip šitas pasaulis stojosi ir kas yra jojo valdytojum.

BALTRUS *(į Kazį).* Kazy, tu jam atsakyk. *(Kazys su pirštais galvą krapštosi).*

KAZYS. Kaip čia dabar pradėti? Na, gerai aš jau paaiškinsiu, nes aš daugiau žinau, nes daugiau "Keleivių" skaičiau. *(Aiškina prie nosies pirštą prisidėjęs).* Klausyk, Povylai, gamta atsirado pati per save, o žmogus atsirado iš gorylos —bezdžionės. (Pabaiga bus).

Armour's Veribest Oleomargarine

TRADE MARK

Žemos Maisto Kainos be Žemesniu Rušiu

ARMOUR'S Veribest Oleomargarine prigelbės jums sumažinti maisto brangumą be sumažinimo maisto gerumo. Pinigus kuriuos sutaupote į mėnesį laiko vartojant oleomargarinę, jums tikrai apsimokės.

Užtat, kad Veribest yra augščiausios rušies produktas, jus busite užganėdinti jo gerumu, skanumu ir maistingumu. Užteptas ant duonos biscuits, pyragų ir tt. Labai skanus užteptas ant karštų blynų ir waffles arba ant daržovių. Vartokite prie virimo, kepimo ir apkepinimo. Duokite jo užtektinai vaikams.

Veribest Aleomargarine padirbta su moderniškiausiom mašinerijoms per geriausia išmėgintas metodas ARMUOR'O oleomargarine fabrike iš geriausių ir gryniausių taukų pačios Valdžios peržiurėtų.

Užsisakyk Veribest Oleomargarine šiandieną nuo savo arčiausio grocerninko.

ARMOUR AND COMPANY
CHICAGO

Armour's QUALITY PRODUCTS

5166

FOUNTAIN MICHIGAN.
Amerikos Ukininkas Box 96,
Hart, Michigan.

Šiandie paskaitęs straipsnelį Laikraštij siunčių Tamistai pagyros žodį. Kaslink musų Administratoriaus tai žmogu net juokai ima tokius apgarsinimus kokius musu kolonizatorius garsina, ir lupa žmoneles. Tas Administratorius yra man kalbėjęs kad Tamista jam labai ant kelo stovi ir sake kad tau užstabdis garsytis po Laikraščius. Jeigu kada butumet Fountaine tai malonesi sustot pas mane aš ir pirkau per jį žėme ir turių kalve jis ir mane nušlave ant $300.00 bet jis manęs praše kad aš jam bizniaus negadiče užtai manės nesivaktuoja. Meldžiu prisiųst jusų laikrašti gal užsirašysiu. Su gerais velijimais jusu Tautietis

Jonas Švelnis

Box 20 Fountain Mich.

PASPORTŲ BLANKAS

PILDOME

DYKAI.

Baltic Consultation Bureau, Inc.
35 So. Dearborn St. Chicago.
Room 206

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 28 metai
Ofisas 3148 So. Morgan St.
Kertė 32 ro St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moterišku, Vyrišku, taipgi chroniškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 6 iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet.
Telefonas Yards 687

Dr. A. BURKE
(Lietuvis)
418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.
Su visomis ligomis priima nuo
Nuo 8 iki 10 val. ryto
Nuo 1 iki 3 val. po pietų
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago.
Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moterišku, Vyrišku Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

DR. F. O. CARTER
TEGUL PRITAIKO AKINIUS JUMS AKULISTAS

Akys
Ausis
Nosis
Gerkle

Jusų akys reikalauja naujų akinių. Aš kaipo okulistas galiu jums patarti:
Paauksuoti ..... $4, $5, $6, $7, $8, $9, $10.
Gryno Aukso .. $6, $7, $8, $9, $10, $11, $12
Ant State gatvės 23 metai.
Kreivos Akys Atitaisomos.
Visos Akių Ligos Gydomos.
Tonsilai Prašalinami.
Franklin O. Carter, M. D.,
120 SO. STATE ST.
Valandos—9 iki 6. Nedėliomis—10 iki 12

ERNEST WEINER
DRY GOODS
1800 W. 47th kamp. Wood Sts.
Mes duodame dvigubas stampas Ketvergais ir Subatomis.
Dideliame pasirinkime gaunami, visokie materijolai, vaikams drabužiai, šlebės ir jakutės.

Pluksnos 79c

Pluksnos 79c

PLUNKSNOS.

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5052
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

PRANESIMAS.
Dr. M. T. STRIKOL'IS
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
Perkėlė savo gyvenimo vietą į Brighton Park.
2914 W. 43rd Street.
Tel. McKinley 162
Ofisas: 1757 W. 47th St.,
(47 ir Wood gat.)
Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare Nedėliomis 9 iki 12 rytais.
Tel. Boulevard 160

LIETUVIŲ ATYDAI.
Nebuk Prastų Darbininkų
Visa Savo Gyvenimo.

Geriausias budas palikti savistovių ir buti savo bosų tai nusipirkti farma. Mes palengviname išlygas kiekvienam Lietuviui kuris turi $100 ir daugiau nusipirkti 40 akrų žemes Wisconsine,, lietuvių apgyventoj kolonijoj, kur Lietuviai, turi Bažnyčia, Mokykla, draugijas ir savus žmones.

Prityrę ukininkai kurie čionais gyvena ilgus laikus padės Jums, nes jie bus jusų kaimynai.

Nepraleisk Visa Savo Gyvenima Surukusiame Fabrike ar Šapoj.

Atsikraustyk ant ukės, kur tyro oro pakaktinai, kur tavo vaikučiams bus linksmiau, ir kur gali buti savistovis, uždirbdamas ant senatves sau pailsį.

Atvažiuok į Vilas Pavieta, Wisconsin kur gali nusipirkti farma už žema kaina ir ant labai prieinamų išlygų.

Neatideliok ant toliaus, bet rašyk šiandiena reikalaudamas pilnesnių paaiškinimų ir informacijų. Tas nieko nekenks, tiktai arčiau susipažins su musų Lietuviška Kolonija.

SANBORN & COMPANY
Savininkai
Dept. C. Eagle River, Wisc.

Telefonas Pullman 856
Dr. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10657 So. Michigan, Avenue
Roseland, Ill.
VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

Telefonas Pullman 69
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 ikryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 ikryto

LIETUVIAI AMERIKOJE.

KENOSHA, WIS.

L. L. Paskolos bėgis.

Nors nepersmarkiausia L. L. Paskolos ratas, bet vis šiaip taip sukasi. Sulig patikrinimo Stoties knygų, iki kovo 30 d. išparduota bonų už suvirš $17,000.00. Pirkusių yra apie 200 žm. Bet drąsiai galima sakyti, jog bonų pirkti turėtų čia 1000 žmonių.200 jau išpirko už $17,000.00, gi 800 nepirkusių dar lengvai išpirks už $33,000. Tada pasieksime savo quotą —$50,000.00. Ir tada galėsime vadinties tikrais Lietuvos piliečiais.

Neužšalusių širdžių tėvynės meilėje čia yra nemaža. Yra žmonių,kurie pirko bonų ne už šimtą, bet už keletą šimtų (jų pavardes vėliau paskelbsim), bet nemaža randasi ir tokių, kurie netik neperka, bet dar drįsta pakolioti tuos, kurie pasišventę tam darbui, ir stengiasi kenkti tai paskolai. Tokie, žinoma, ir-gi nebus aplenkti.

Pramonininkai kaž ko dar vis laukia. Nejaugi užsikišę ausis jie mano praleisti tai, lig nieko negirdėdami. Pramonininkų čia galima priskaityti iki 20, o pirkusių bonų randasi vos 6. Iš visų jų kol kas geriausia pasirodė p. S. Jocius, nes pirko už $600.00. Antras p. P. Jurkunas. Jis pirko už $200.00, bet sakė, jog dar ne viskas. Esam tikri, kad jis bandys pirmąjį pralenkti. Trečias, J. Šimalinas, pradėjo nuo $100.00. Sako nenorįs įsiduoti pirmutiniu. Žiurės kaip kiti pasirodys. Suprantama ką jis mano. Šitie trys, manome, noriai stos kovon už Lietuvos laisvę. Po jais seka J. Mažeika su $50.00, P. Biškauskis su tiek pat ir P. Jakutis ir-gi su tiek pat. Tai dar tik pradžia. Manome, kad nepasitenkins tuomi.

Tat laikas butų ir kitiems pramonininkams pasirodyti. Ko-gi čia dar laukti. Mes garsinsime tuos pramonininkus, kurie daugiausia pirks bonų, o visuomenė turi tėmyti ir remti tuos. Su išgamomis nieko bendra nereiktų turėti. Dabar proga kiekvieną pažinti. Anot patarlės: "Kaip tu man, taip aš tau." Jeigu jau neturtingas, darbo žmogelis, gali paskolinti Lietuvai keletą šimtų dol., tai apie pramonininkus nė kalbos nėra.

Draugijos ir-gi perka ir narius pirkti skatina. Tiktai Lietuvos Balso dr-ja ir S. L. A. kuopa kaž ką mano. L. B-so dr-ja buvo prisidėjus prie bendro darbo, bet paskiau atsimetė. Nejaugi ką blogo pasapnavo. Labai gaila. Kam dar tas vardas nešioti "tautiškos dr-jos." Čia ne vieta, vėliau apie tai pakalbėsime. Nes dabar darbo metas. Užbaigę darbą, išduosime atskaitą iš gerų ir blogų. Knygoj bus surašyta, kurie pirko, kurie ne; kurie dirbo, kurie tam darbui kenkė. Lai tėvynė nuspręs, kuris ko vertas yra. Šiandie mes visus raginam prie darbo. Nei vienas neužsitarnaukite tėvynės bausmės.

S. Gadeikis,
L. L. P. Stoties sekr.

A. PETRATIS S. FABIJONAS
A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE—INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siuncia Pinigus Parduoda Laivakortes
NOTARIJUŠAS
3249 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

SHEBOYGAN, WIS.

Protestas.

Sužinojom, jog kai-kurie veikėjai jau kesinasi sujungti Lietuvių Raudonojo Kryžiaus rėmėjų draugiją su tuščia ir džiova sergančia laisvamanių "organizacija." L.Raud.Kryž. rėmėjų 27 skyrius savo nepaprastam susirinkime kovo 28 d., š. m., apsvarstęs šį dalyką nutarė:

1) Kadangi laisvamaniai,kurie nuolat giriasi esą tautininkai, o nieko tautai neaukoja, dar-gi katalikų tėvynei sudėtuosius pinigus, (pav. Liet. Dienos) paėmę į savo rankas ir ilgą laiką išlaikę nesuvartojo tam tikslui, kuriam buvo renkami, todel skyrius išreiškia nesutikimą ir protestą prieš tokį pasikesinimą sujungti tas dvi L. Raud. Kryž. rėmėjų organizaciji.

2) Išreiškia nepasitenkinimą tais veikėjais, kurie prieš aukotojų norą bando permainyti organizacijos formą, o kartais ir patį aukų tikslą, suvartodami jas ne tam, kam buvo sudėtos ir tuo užmušdami žmonių pasitikėjimą ir duosnumą.

3) Jeigu L. Raud. Kryžiaus rėmėjų draugija, surinkusi daug aukų ir šiaip įvairių daiktų,liesis su tuščia laisvamanių, mųs skyrius reikalaus iš Centralės Raud. Kryžiaus rėmėjų valdybos, kad ji tuoj sugrąžintų skyrio surinktus pinigus, arba juos pasiųstų Lietuvon musų atstovui, D-rui Rutkauskui, kad tie pinigai butų suvartoti Raudonojo Kryžiaus reikalams. Jei Centralė valdyba neišpildytų to musų reikalavimo, tegul nesitiki daugiaus nuo musų jokių aukų.

J. Austravičius, pirm.,
A. Karciauskaitė, v.-pir.,
P. Ciginskas,ižd.,
Vincas Bilekevičia, rašt.

AR KRUTAMIEJI PAVEIKSLAI KENKSMINGI AKIMS?

Jeigu milijonai žmonių eina į krutamųjų paveikslų teatrus kasdien ir nejaučia kokių nors akims nesmagumų, tai aiškiai rodo, jog paveikslai nekenkia akims.

Teisybė, jog kai-kurie žmonės jaučia akių nuvarginimą krutamųjų paveikslų teatruose, bet beveik visuomet to nuvarginimo priežastis—tai silpnos akys, o ne paveikslai. Tokiems žmonėms vertėtų nueit pas specijalistą ir tegul jis apžiuri akis, nes tie patys žmonės turėtų tiek-pat bėdos, jei bandytų skaityt knygą arba laikraštį.

Galima sakyti, jog žmogus gali žiurėt į paveikslus per ištisą valandą ir pusę kožną dieną be jokių nesmagumų akims, žinoma, jeigu akys randasi gerame padėjime. Kartais paveikslai prirodo žmogui, jog turi silpną matymą. Po ilgam skaitymui, jeigu akys pradeda skaudėti, mes nekaltiname knygos, bet suprantame, jog reikia gaut akinius, taippat su paveikslais nekaltinkime jų, bet eikime pas akių gydytoją del apžiurėjimo.

Galvijas parpena prieš skerdymą, daugelis vyrų ir moterų prisirengia patįs save del skerdymo, savanoriai priimant "tvarto penėjimo gyvenimą." Niekuomet nepersivalgyk.

Gimnastikuok šviežiame ore.

REKONSTRUKCIJOS DARBO SUTRAUKA.

Kongrese.

1. Kovo 19 d., š. m., Senatas neįstengė užtvirtinti Versailles sutarties su Tautų Lygos Santarve. Senatorius Lodge rezoliucija grąžinti sutartį prezidentui Wilsonui buvo priimta.

2. Senato Užsienių Reikalų Komitetas, kovo 19 d., prielankiai pranešė paskyrimą Bainbridge Colby, kaipo Valstijos Sekretorium.

3. Reprezentantas Rainby, kovo 19 d., įvedė bylą del uždėjimo 50% taksų ant visų pavienių, kurie pelnijo (kariškais uždarbiais) suvirš $20,000 į metus, delei aprupinimo premijų (bonuses) buvusiems kareiviams.

4. Reprezentantas McGregor prieš Išėjimų Komitetą (Ways and Means Committee) ragino padidinimą Federališkų Nejudinamų Turtų Taksų del sukėlimo reikalingų pinigų premijoms (bonuses) buvusiems kareiviams.

Iždo Departamentas.

1. Sekretorius Houston, kovo 19 d., rekomendavo prieš Išėjimų Komitetą (Ways and Means Committee) atidėliojimą mokėjimo palukų Amerikos Karės Paskolų, išduotų Alijantų valdžioms, iki pavasariui (1922 m.), arba tris metus nuo dienos, kuomet pirmas palukų mokestis pripuola. Jis taippat patarė permainą rinkime palukų, tas sumažintų ratą nuo 5% iki 4.75%. Svetimos šalys Suv. Valstijoms skolingos $9,647,000,000.

2. Pinigų Valdytojas paskelbė, jog skaitant tas dvyliką tautinių (National) bankų, kurioms teikta privolės šią savaitę, išviso Suv. Valstijose yra 8,000 tautinių bankų. Taippat po jo priežiura randasi 29 valstijos bankai ir kredito kompanijos, pastatytos District of Columbia.

3. Surgeon General Cummings iš Public Health Service nesenai sakė: "Mes šiandie prižiurime 12,000 paliuosuotų kareivių ir jurininkų ligonbučiuose pajiegomis, kurios visai neužtektinos. Mes negalime gauti medikališkų žmonių, kurie butinai reikalingi del pasekmingo veikimo ligonbučiuose. Negalime gauti reikalingų specijalistų prižiurėjime plaučių, džiovos ir proto sumišimo ligose. Mes negalime pritraukti prie štabo užtektinai gerai išlavintų chirurgų prižiurėti tuos, kurie reikalauja opių operacijų."

Karės Departamentas.

1. Generalio štabo statistikų skyrius išdavė raportą, apskaitliuojantį armijos stiprumą. Kovo 16 d., š. m., skaitlinė buvo 239,223.

SUKAKTUVĖS KELIONĖS LAIVO "MAYFLOWER."

Londonas. Trišimtmetinės sukaktuvės kelionės laivo "Mayflower" ir išlipimas keleivių (Pilgrim Fathers) Amerike ateinančią vasarą bus plačiai apvaikščiotos Anglijoje, ypatingai tarpe vaikų. Daugelį mokyklų ir vaikų gerovės įstaigų, įsteigtų Amerikos Raud. Kryžiaus, kaipo dalis jos karės spėkų, yra renkamos aukos del jų tolesnio tęsimo.

Visos Anglų-Amerikos draugijos, Anglijoje, švęs šį istorinį atsitikimą. Didelės demonstracijos rengiamos Londone, taip-pat-gi Glasgowe, Belfaste, Liverpoolyj ir Plymouth'e. Vakarėliai, mitingai, ir tt. bus įrengti, kad paaugštinti supratimą tarp dviejų angliškai kalbančių šalių.

Trišimtmetinės sukaktuvės bus apvaikščiotos Kapų Puošimo Šventėje (Decoration Day) Amerikos kapinėse, Anglijoje.

PATARIMAI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ SVEIKATOS BIURO.

Žiurkės kaštuoja kožnam žmogui Suv. Valstijose po pusę cento į dieną. Rašykite Surgeon General, Rupert Blue, Washington, D. C., ir jis prisiųs knygelę, kuri išaiškina kaip atsikratyt nuo jų.

Perdaug miego kenkia sveikatai taippat kaip neužtektinai. Suaugusiam žmogui reikalinga aštuonių valandų miego į dieną.

Vienas iš kožno trijų vyrų buvo nepriimti kariuomenėj del fiziško nusilpnėjimo.

Nevisuomet vadink kunišką skaudėjimą "reumatizmu," kartais tas tik pasekmės sugedusių dantų; geriausia matyt gydytoją ir dentistą. Tegul ima X-ray dantų.

Netikėkit į garsintus "tikrus gydymus."

SVETIMTAUČIAI.

Mokinimas dalies Amerikos armijos laike karės tikrai perstatė žmonėms baisią nežinystę milijonų musų piliečių. Dabartinio gyvenimo brangumas, dabartinis kvailas barstymas pinigų ir didelis pirkimas bevertingų daigtų labiau parodo nežinystę taupyme ir abelną nežinojimą musų gyventojų.

Daugelis piliečių, ypatingai tarp svetimtaučių, nemoka skaityti arba rašyti, rokuot ar atitraukt, bet jų pačių skaičius didinasi. Ir tik per jų tą daugimą, per jų vaikus, kurie dabar mokinasi Amerikos mokyklose, jų pačių mokslas eis geryn. Suprantama tarp mokytojų, jog tie be mokslo turi didį pasididžiavimą ir vaikišką tikėjimą į jų vaikų įgytą mokslą musų mokyklose. Jie turi viltį ir seka viską ką vaikai įsimokina mokykloje. Jeigu vaikai gerai supranta ir mokinasi taupymo budus, jie ir senesnius namie galės pamokint.

Mažos vertės yra žinoti nemokytam dirbtuvės darbininkui, kiek mylių drato yra reikalinga pastatyt tvorą aplink šiek tiek ten žemės, bet šimtai tukstančių tokių žmonių ėsą pirkę Amerikos Laisvės Paskolos Bonų, ir daug jiems reiškia savo vaikų mokslas, nes vaikai gali jiems pasakyti kaip nuosimtis susikrauna, kaip žmonės apsaugoti ir koki santikiai tarp pirkėjų bonų ir valdžios, kurios tvirtumas stovi už tų pareigų.

Šiomis dienomis, kuomet žmonės uždirba dideles algas, šis kraštas užpuldinėtas visokių plėšikų ir vagių, kurie stengias atskirt lengvatikiškius ir nežinančius nuo jų bonų ir algų konvertų. Jų pastangos kenkia tautų gerovei.

Mokytojų priedermė prirodyt moksleiviams vertę taupymo ir sargaus įdėjimo pinigų valdiškose paskolose, etc. Dabartinės Paskolų kainos—tai pasekmės ne valdžios neišpildymo savo paregų, bet neišpildymas pareigų pačių žmonių, kurie be jokios priežasties ir reikalingumo atsiima savo įdėtuosius pinigus.

Pirkit ir laikykit Laisvės Bonus ir Karės Taupymo Ženklelius.

REIKALAUJA

REIKALINGI.
Jauni vaikynai 18 metų ir daugiau už kierkas Pačtoj. 50 į valanda. Atsišaukite Postmaster's Office, Room 358, Post Office Building.

JAUNI VYRAI
Mes turime keleta vietų musų užsakymų išpildymo skyriuje ir išsiuntimo skyriuj—$20 išpradžios gera proga pakilymui darbas pastovus. Pamatykite Mr. Smith.
ALFRED PEATS CO.
25 S. Wabash Avenue

LEIBERIAI.
Del foundres, darbas pastovus Atsišaukite.
LINK BELT CO.
39th & Stewart Ave.

REIKALINGAS.
tuojaus atsakantis Vargoninkas žinantis gerai savo amata. Kreipkites į
"Draugo" Administracija
1800 W. 46 Street Chicago, Ill.
E. V.

REIKALINGI MECHANIKAI IR LEIBERIAI PASTOVUS DARBAS GERA MOKESTIS
Assembling ir bench darbas: machinu operatoriai ant gasaline inžino: taippat vyrai del kalvystes ir fousdres.
Leiberiai
del vidujinio darbo ir laukinio darbo. Pamatykite Mc. Hermanson, Briggs House, Kamp. Randolph & Wells Street, Chicago, kiekviena diena šia savaite ir Nedelioj Balandžio 11, arba rašykite ar atsilankykite į Employment Office of
BUDA COMPANY
Harvey, Ill.,
Chicago suburb.

REIKALINGOS.
Geros tvirtos moteris dirbti plovimo kambarij laudrey. Prityrimas nereikalingas. $17.00 savaitėj.
Mungers West Side Laundry
1437 W. Adams Str.

MERGAITES — MOTERIS.
Del generalo — fabriko darbo $15 išpradžių.
John Sexton Co.
352 W. Illinois Street.

Reikalingi prityrę cone vinotojiai prie verptų vilnų.
Caron Spining Co.
737 W. Jackson Blvd.

REIKALINGI.
Organizatoriai ir agentai prie firmos — Zeglen Tire and Rubber Co. labai geros sąlygos. Atsišaukite
Frank Kolodzinskiego,
706-707 Oxford Bldg.
118 N. La Salle St.

ANT PARDAVIMO.

Negirdėta proga gauti gražų dviem pagyvenimais murinį namą ir taippat gerai išdirbtą biznį. Pirmos klesos knygynos ir Cigarų krautuvė. Namuose naujausi įtaisymai, kaip va: visame name gazas, geriausi elektros įvedimai, maudynės abejuose pagyvenimuose, basementas, akmens pamatas 2 pėdų ir 18 colių storas. Grindįs basemente cementinės. Garu šildomas visas namas. Suros naujausio įtaisymo. 1-mas pagyvenimų — pirmos klesos knygynes ir cigarų krautuve kampas 47-tos ir Wood gatvės Grindįs muro, durįs ir langai ažuoliniai. 2-me pagyvenime durįs ir langai taippat ažuoliniai.

Parduosiu namą ir biznį vidutine kaina delto kad išvažiuoja į Europą. Atsišaukite tuojaus į
P. MAKAREWICZ,
1757 W. 47 gatve Chicago, Ill.

NORTH SIDE.
Išsiduoda kambaris del vieno arba dviejų vaikinu prie mažos šeiminos su elektros šviesa maudinę ir telefonu, ant 3-čių lubu.
2244 Powell Avenue.
Vienas blokas į vakarus nuo Western Ave. ir 2 blokų į žiemių iki Fullerton Ave. Karu.

J·O Užsikretimas Ir Liga.
Žiurkės, Peles, Tarakonai užkrečia maisto. Iš to kilą ligos.
J. O. išnaikina juos. Gaunamas kiliaus ir powderio ormoj. Vartojamas neku riuose skyriuose S. V. Valstijų Valdžios. Netoks kaip kiti, švarus ir saugus vartojimui. Per 48 metus vartojamas.
25c. Kiekvienoj Vaistinyčioj
JOHN OPITZ INCORPORATED
Chemists—Established 1876
Station L. I. City New York

Pirmosios Komunijos, Dirmavonės ir Šliubo Dienos

yra vienos iš žymesniųjų ir atmintimų žmogaus gyvenime dienų. Todel nevienas nori turėti tų dienų atminimui kokį nors ženklą.
Mes tame dalyke pasiulome gražius paveikslus.

Pirmosios Komunijos ..... 15x9 colių po 10c.
Dirmavonės ..... 14x8 colių po 10c.
Šliubo ..... 17x13 colių po 20c.

Tokia kaina juos parduodame, kas ima nemažiau 10 egz., o kas tik vieną, tai turi prisiųsti 5c. viršaus pertaisymui.
Ant Dirmavonės paveikslo išreikšta visa Sakramento Dirmavonės istoriją.
Be to ant paveikslų apačios yra atspausdinti tam tikri žodžiai ir palikta tuščios vietos, kur galima užrašyti vardas, pavardė, vieta ir laikas. Reikalaudami kreipkitės:
"DRAUGAS" PUBL. CO.
1800 W. 46th Str. Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA
"Žmogus ir Gyvuolys"
Parašė: Kun. Pr. Bučys
Išleista Katalikų Spaudos Draugijos Iešomis.
Štai trumpas turinys
I. Žmogaus Kilmė
II. Žmonių Veislės
III. Dušia
IV. Moteris
V. Žmogus Dievo Paveikslas
VI. Šv. Raštas ir Mok. apie žmogų.
Kiekvienas punktas yra nuoseklial iš gvildentas ir aiškiai išdėstytas.
Nerašome pagyrimų, nes pats turinys rodo jos didelę vertę. Verta kiekvienam įsigyti. KAINA 30c.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46-th Street, Chicago, Ill.

JAU IŠĖJO
"MEILĖS"
3-čias NUM.
Kas troškta meilės, lai užsisako ir skaito "Meilę."
"Meilė" yra meiliausias ir įvairiausios 32 puslapių mėnraštis.
PRENUMERATA METAMS TIK $1.00.
"Meilė" meiliai traukia visus prie savęs.
Kas "Meilę" sykį perskaito tas be jos jau negali gyventi.
"Meilial" pridera rastis kiekvieno lietuvio namuose.
301 State Street "MEILĖ," DuBois, Pa.

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda nei darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai papraščiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo; dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jus sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

PAIEŠKO

PAIEŠKAU
savo kaimino Jurgio Garliuko Vilniaus gubern., Šventųjų parapijos, kaimo Kukiškes pirmiau gyveno Chicagoų dabar nezinou kur. Turiu svarbu reikala meldziu atsišaukti jis pats ar kas apie ji žinotų praneškite šiuo adresu:
A. Bernatovicz,
Box 194, Lawrence Pa. W. Co.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI
Geležu ir maliavos krautuvė iš priežasties mirties vyro. Lietuvių apgyventoj vietoj prie pat lietuviškos bažnyčios. Gera proga lietuviui. Atsišaukite šiuo adresu.
O. V.
4537 S. Wood St. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI.
Kendžių krautuve, labai geroj vietoj prieš pat lietuvišką bažnyčia ir viešaja mokykla. Del labai svarbios priežasties priverstas parduoti. Del platesnių žinių kreipkites:
A. J.
4614 So. Wood Street

ANT PARDAVIMO:
Dviejų lubų murinis štoras su 3-flatais del šeimynos, su stock'ų, moderniškas ir gerai apmokantis, randasi geroj vietoj arti Bažnyčios ir mokyklos ant 37 Gatves į rytus nuo Halsted. Atsišaukite
Slavic Sale & Exchange
1315 W. 18 Str.

VYRAI ĮSMOKITE BARZASKUTYSTES.
Diena ar vakarais. Užsirikite Didelius piningus po keletos savaičių. Darbai parupinami. Sąjos laukia darbininkų. Atvažiuokite ar rašykite. Dept. A.
Moler Barber College
105 S. Wells Str. Chicago.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Gyvenimo vietą
3252 So. Halsted Str.
Valandos: nuo 9 iki 11 ryte: nuo 2 iki 4 po pietų: nuo 7:30 iki 9:30 vakare
Telefonas Yards 2544
Ofisas: 4712 So. Ashland Ave.
Val. 4:30 iki 7 v. vak.
Telefonas Drover 7042

BARGENAI! BARGENAI!

Namų kainos kyla augštin kasdien nelaukite ilgiau-bet pirk nama DABAR.

3 augštų naujas muro namas ant Bridgeporto, visi fliatai po 5 ruimus gazas, elektra, vanos, ir kiti moderniški įtaisymai. Kaina 9,500

2 augštų — 4 pagyvenimu muro namas po 6 ir 4 ruimus, gazų apšildomas automatikai, randa $120 menesui kaina $10,500.

2 augštų muro namas su štoru labai puikoj vietoj ant Bridgeporto savininkui reikalingi pinigai parduos pigiai.

2 augštu medinis labai geras tvirtas namas, 4 pagyvenimai, po 5 ir 4 ruimus randa $50 menesui Kaina $3,700.

Plačesniu žinu delei minėta namu kreipkites pas:
S. SLONKSNIS,
3357 S. Halsted St.
Chicago. Phone Blvd. 5009

Pirmas Moterų Sąjungos Chicagos Apskričio Spektaklis

Vaidins Marco Prago dramą

D-R-A-U-G-A-S

Ši drama bus pirmą sykį vaidinama Chicagoje

NEDELIOJ, BALANDŽIO 11, 1920

Dievo Apveizdos Par. Svet., 18ta ir Union gatv.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Apart dramas bus dainų. Šv. Kazimiero Akademijos auklėtinės skambins pijanu, Monologai ir kiti įvairumai. Po programos šokiai.

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS

Penktadienis, bal. 9 d., Šv. Marija Kleofas. Valtruda.
Šeštadienis, bal. 10 d., Šv. Ezechielis, pranašas.

SU AUTOMOBILIU SUVAŽINĖTA ŽMOGUS.

Važiavusiems nepavyko pabėgti nuo policijos.

California ave. ir Georgia gatvės susidurime užvakar vakare trys automobiliu važiuojantieji žmonės suvažinėjo nežinomą praeinantį žmogų Šitas ant vietos buvo nužudytas.

Važiavusieji automobiliu tečiaus nesustojo. Tik dar smarkiau pasileido ant Logan boulvardo.

Bet privažiavus boulvardą staiga įvyko nelaimė. Automobiliaus šoferis perdaug pasuko mašiną ir šita, užlėkus ant šaligatvio, atsitrenkė į geležinį stulpą ir sustojo.

Po šito atsitikimo atsirado ir policija, kuri suareštavo du automobiliu važiavušiu. Trečiasis, šoferis, suspėjo laiku prasišalinti.

Po suareštavimo tuojaus pasirodė, kad tuo automobiliu pirm kokio momento suvažinėtas žmogus.

Suareštuoti yra: Edward L. Roche, vienos vidumiestyj departamentinės krautuvės generalio manadžerio asistentas, 3306 Penacola ave., ir Bert L. Watt, 852 Belden ave. Šoferiavo Melvin Cook, 3225 Eastwood ave. Pastarojo policija ieško.

Suvažinėtas žmogus kol-kas nežinomas kas per vienas. Turįs apie 45 metus ir sveriąs apie 220 svarų.

Chicagoje daug kartų pasitaiko, kad automobilistai suvažinėja žmones ir pasprysta. Kas paskui juos galį surasti.

Šiuo kartu nepavyko. Už tokius daiktus prasižengusieji turėtų but kuoaštriausia baudžiami.

NETIKUSI BONUSŲ SISTEMA.

Galvijų skerdyklų darbininkų arbitras teisėjas Alschuler pareiškė, kad bonusų sistema neduoda geistinų pasekmių. Skerdyklų kompanijos pastaraisiais laikais panaudojo tą sistemą ir su ana nepatenkino darbininkų.

Kiekvienas darbininkas, kuris apturi bonusus, jaučiasi gaunąs dovanų, bet ne atlyginimą už darbą. Ir bonus nekuomet nepriskaito prie uždarbių.

Tad butų geriau, kad vietoje bonusų darbininkams butų duodamos didesnės užmokestys.

MANNE PALIUOSUOTAS.

Nuo jo smugio žuvo vienas užpuolikas.

Joseph Manne pateisintas koronerio teismo už nužudymą Travers Walsh, kuris su kitais dviem niekšais girtais buvo užpuolęs praeinantį gatve dainininką Manne su jo moterimi.

Koroneris Hoffman teisėjams pareiškė, jog jis gaunąs daugelį nusiskundimų nuo moterų, kad jas gatvėse užkabinėją visokios rųšies niekšai. Tas pat veikiasi automobiliuose ir gatvekariuose.

Ir moterys dažniausia nesišaukia policijos, nenori tąsynių teismuose.

Tokie apsireiškimai yra pavojingi miestui.

Tad, jei Manne, gindamasis nuo užpuolikų vienam iš jų padarė galą, padarė gerai. Taip bent visi turėtų elgties. Tuomet praretėtų užkabinėtojai ir bomai.

NIEKO NELAIMĖSIĄ GELEŽINKELIŲ DARBININKAI.

Nes nėra iš ko padidinti jiems užmokestis.

Tarpvalstijinės prekybos komisijos apkainavimo direktorius Prouty, iš Washingtono, paskelbė, jog Chicagoje streikuojantieji geležinkelių bėgių sukiotojai ir kiti darbininkai neturi progos iškovoti sau didesnę užmokestį. Nes geležinkeliai neturi iš ko daugiau mokėti savo darbininkams.

Tad, sako Prouty, tasai streikas yra beviltis ir tik bereikalo daugina vargus visuomenei ir kitų šakų darbininkams.

Pačios geležinkelių kompanijos, sako, labai reikalingos pinigų. Ir negali iš kur gauti.

ORGANIZUOJAMI UNIJON TELEFONŲ DARBININKAI.

Telefonų kompanijos darbininkai ir darbininkės Chicagoje pradėta organizuoti unijon.

Tuo užsiima buvęs tos kompanijos darbininkas Bernard Hoke.

Sakoma, jau suorganizuota apie 5 tukstančiai vyrų ir moterų.

Kelinti metai buvo dedamos pastangos suorganizuoti tos kompanijos darbininkus. Bet vis be pasekmių. Nes kompanija pajuzdavo ir besidarbuojančius prašalindavo iš darbo.

Šiandie organizavimu užsiima pašalinis žmogus, žinąs darbininkų reikalus.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

SUSITVĖRĖ L. L. P. CHICAGOS IR APYLINKIŲ APSKRITIS.

Kovo 30 d., š. m., Šv. Jurgio parap. svet., 32-ros ir Auburn ave., buvo susirinkimas, kuriame dalyvavo Chicagos ir apylinkių Stočių Valdybos ir nariai. Susirinkimo vedėjais išrinkta: kun. M. L. Krušas, pirm., J. A. Mickeliunas, rašt. Gan plačiai apkalbėjus dalykus, rado reikalingumą sutverti Chicagos ir apylinkių L. L. P. Stočių Apskritį. Apskričio valdyba išrinkta slaptu balsavimu šie asmenys: V. M. Stulpinas—pirm, Viskontas ir Norkus—vice-pirm., J. A. Mickeliunas ir J. J. Zamkus—raštininkai; agitatoriai: M. K. Šilis, Stulginskas ir Janišauskas.

Plačiai kalbėta apie L. L. P. bėgį ir, kad turėti geresnes pasekmes, tartasi surasti budus agitacijai visose kolonijose, ir likosi nutarta pakviesti Liet. Misijos narį (kuris tik žadės) ir surengti maršrutą.

Šiame susirinkime išnešta žemiau talpinama rezoliucija.

Rezoliucijos tekstas.

Kadangi, pastaruoju laiku, socijalistai ir komunistai per savo prakalbas ir spaudą diskreditiuoja laikinąją Lietuvos valdžią, platindami melagingas žinias su tikslu užkenkti Lietuvos paskolai.

Apkalbėję šį klaiyką, Stočių atstovai ir valdybos rado reikalingu: išnešti viešą papeikimą tiems, kurie, kokiais nebutų budais, stengiasi pakenkti Lietuvos Laisvės Paskolai, o sykiu ir Lietuvos Laisvei.

Delto mes, Chicagos ir apylinkių Stočių pardavinėtojai L. L. P. bonų, atsikreipiame į visas organizacijas, draugijas ir į pavienius lietuvius ir lietuvaites, perspėdami jus, kad netap tumėte suviliotais blogos valios žmonėmis, bet visi stotumėt apginiman Lietuvos Laisvės, pasmerkdami socijalistus ir komunistus, kaipo Lietuvos laisvės priešus.

Pasirašo:
V. M. Stulpinas, pirm.,
J. A. Mickeliunas, rašt.,
4410 So. Richmond St.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Tautos Fondo 31 sk. laikys mėnesinį susirinkimą balandžio 11 d., 2 val. po pietų, Dievo Apveizdos mokyklos kambaryj.

Kviečiame skyrio narius skaitlingai susirinkti. Yra daug svarbių dalykų. Geistina, kad kiekvienas atsivestų ir naujų narių.

Po Tautos Fondo skyrio susirinkimo, bus posėdis L.Raud. Kryžiaus rėmėjų. Taip-gi yra daug svarbių svarstymų. Yra prisiųsta keli laiškai iš Centro, kuriuos turėsim aptarti.

Tautos Fondo Valdyba.

P. S. Kas nori nusipirkti Lietuvos paštos ženklelių, lai kreipiasi į Lietuvių Darbininkų 25 kuopos krautuvę, 1817 Union ave. Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare.

BRIGHTONPARKIEČIŲ DOMEI.

Susirinkimas Šv. Kazimiero Akad. rėmėjų bus nedėlioje, balandžio 11 d., 1 val. po pietų name po num. 4358 So. Fairfield ave. Butinai visos narės turite susirinkti, taip-gi norinčias įsirašyti meldžiame atsilankyti. Tuomi prisidėsite prie naudingo ir prakilnaus darbo.

Valdyba.

PRANEŠIMAS.

West Sides Lietuvos Laisvės bonų pardavėjų susirinkimas įvyks pėtnyčioj, balandžio 9 d., Aušros Vartų parapijos svetainėje lygiai 8 val. vakare.

Taip-gi atsilankykite atstovai, išrinkti iš draugijų veikti sukėlimui paskolos.

Bendras L. L. P. Komit.

PRANEŠIMAS.

Susiv. Amerikos Lietuvių Kareivių 2 kuopos bus mankštinimosi pamokos balandžio 9 d., 1920 m., 7:30 val. vakare, Rasinskio svetainėj, 731 W. 18th st.

Taip-gi turime naujų svarbių reikalų, kuriuos reikės apsvarstyti. Malonėsite atsilankyti kožnas vienas narys. Atsiveskite naujų narių prirašyt prie S. A. L. K. organizacijos.

Kviečia Valdyba.

PRANEŠIMAS.

Šuomi pranešu, kad Liet. Vyčių Ch. Apskričio Choro praktika įvyks pėtnyčioj, bal. 9 d., š. m., Mark White Square Parko svet., 8-ta val. vak.

Visi nariai yra kviečiami skaitlingai atsilankyti. Prašau nesivėluoti.

Z. M., rašt.

RED. ATSAKAI.

A. C. Alaburdaitei (Chicagoje) Pranešimą gavome ketverge, kada "Draugo" numeris jau buvo išėjęs iš spaudos.

Dabar randasi škarletinos laikai. Švari burna neprileis škarlatinos. Priverskite vaikus užlaikyti dantis švariai.

ANGLIJA PRISIDĖJUS PRIE PRAILGINIMO CIVILĖS KARĖS.

Teisėjas Marcus Kavanagh tvirtina, kad civilės karės metu Suv. Valstijose Anglija rėmė Jefferson Davis, ty. sukilusias pietines valstijas, ir tuo budu čia vieneriais metais daugiau prailgino civilę karę.

LEONARD WOOD.
Ant Prezidento

Šitas
tai vienintėlis laikas kuomet jusų balsas turi didelę reikšmę

NEI vieno primary visoj historijoj Illinojaus valstijos neturėjo tiek reikšmės žmonėms Suvienytu Valstijų kaip kad Presidential Preference Primary šais metais.

Dviejų vyrų vardai yra prieš jus, ir jų dviejų jus galite pasirinkti — kuri jus manote palikti Prezidentu Suvienytų Valstijų.

Ši karta jus neesate prašomi balsuoti už delegatus bet tiesiai turėsite proga išreikšti savo nuomone balsuojant už ta kuris jums atrodo tinkamiausias. Šitas balsavimas daug reikšme Illinojaus Valstijoj.

Sustok ir pamąstyk koki žmogu tu norėtum išrinkti šiam laike — gal tas labai sunku — nes tai neramus laikai — pavojas laikai. Ar netiesa kad mum reikia tokio žmogaus kuris tikrai galėtu buti pasitikimas?

Ar mes norime tiktai paprasto politikieraus — vyro su prižadais — ar mes norim panašu žmogu į Lincoln ir Roosevelt'a? Vyras be baimės ir teisingas; žmogus kurio charakteris yra pavyzdžiu kiekviena Amerikonui. Žmogus kuris yra užsitarnaves savo darbais. Žmogus kuris nori dirbti ir žino ką dirbas. Jis yra daugiau kaip kareivis — jis yra exekutivis — administratorius; organizatorius ir diplomatas. Jis parode savo darba kaipo Gubernatorius-Generolas Kuboj, ir pastarais laikais Philipinuos, jis sutvarke tukstančius žmoniu tenai gyvenančiu, jis pastate jiems mokyklas, naujus ligonbučius, jis padvigubino industrija, įvede teisinga teisima teismuose ir keleta metu iš didžųjų maištininku padarė pasitenkinančius žmones kurie dirbo ir gerėjosi savo darbu. Nei vienas kitas žmogus negalėjo daugiau padaryti.

Jeigu sutinki su šituo — tai tikrai duosi savo balsa už Leonard Wood užtat kad tu žinai kokis žmogus jis yra.

Yra daug kitu geru ir teisingu žmoniu, bet nėra kito kuris taip išneštu žmoniu reikalavimus ir jios suprastu kaip Leonard Wood. Jis yra Republikonas. Jis yra žmogus iš žmoniu ir del žmoniu — del visu žmoniu.

Ši syki kaip tik tavo balsas reikalingas pirmuose balsavimuose. Ši syki tai tavo balsas turės didele reikšme. Neduok savę apsigauti. Neblink pasakyti teisybę.

Pasiųsk šita kupona į Chairman of Illinois. National Campaign Comm. 1248 Congress Hotel, Chic.

Leonard Wood
Ant Presidento.

—Aš balsuosu už Wood ir kviesiu draugus ta pat daryt.
—Aš su noru sakysiu prakalbas už Wood.
—Aš išdalinsiu cirkulorius apie jo darbus ir gyvenima.
—Aš suorganizuosu savo draugus ir paprašysiu kad jie balsuoti už ji Pirmiuose balsavimuose, Balandžio 13-ta.

Name .....
Street ..... City .....
Tel.Bus ..... Tel.Res..... County..... Ward.....

Nathan William MacChesney, Chairman for Illinois.

LEONARD WOOD National Campaign Committee
Suite 1248 Congress Hotel, Chicago.

PUIKUS BALIUS

Rengiamas

DRAUGYSTĖS ŠV. MARIJOS P. RAŽANCAVOS

Nedėlioj, Balandžio (April) 11 D., 1920 m.
Šv. Jurgio Par. Svetainėje 32-nd Pl. ir Auburn Ave.
Pradžia 6 val. vakare. Ižanga 35c.

Šis balius bus vienas iš gražiausių. Taigi kviečiame visus, kaip senus, taip ir jaunus atsilankyti, o tikrai busite užganėdinti.
Kviečia nuoširdžiai visus KOMITETAS.

S. D. LACHAWICZ
Lietuvys Graborius patarnauju, laidotuvėse ko pigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Brighton Parko L. L. P. bonų pardavinėjimo stotys, kuriose visados galima nusipirkti bonų:

J. A. Mickeliunas—pirm., 4410 So. Richmond St.

B. A. Jovaišas—ižd., 4449 S. California ave.

J. K. Enčeris—rašt., 4403 S. Mozart St.

Pr. Stasiulis—ižd globėjas (ofise), 4438 So. Fairfield ave.

E. Statkienės krautuvėje, 4434 So. Fairfield ave.

PIRKITE LIETUVOS PASKOLOS BONUS

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Tel. Central 6390

Vakarais, 812 W. 33 St.
Tel. Yards 4681

DR. J. SHINGLMAN
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4930 W. 13 St.
Kamp. 49 Court
Res. 1229 W. 49 Avenue
Telefonas Cicero 3656
Ofiso Cicero 49
KALBAME LIETUVIŠKAI

TEISINGOS DRABUŽIU KAINOS.

Kainos kurios pritinka kiekvienam kišeniui. Gvarantuojame kad sutaupinsime jums 10% iki 50% ant kiekvieno pirkinio; nekurie dalykai mažiau negu wholesale kainos.

Vyru ir jaunų vaikynu gatavi drabužiai padirbti ant užsakymo bet neatsišaukti siutai ir overkotai su dirželiais ir be, for fitting ir kitokio stylaus $32.50 iki $60 Pamatykite musu speciale eile siutu ir overkotu po $15, 17.50, $20, $22.50, $25, ir $30. Juodi Siutai po $45 iki $65. Melinos vilnos siutai po $35 iki $40. Vaiku siutai ir overkotai $6.50 ir augščiau. Vyru kelines $4. ir augščiau. Melinos pusvilnes kelines $5.50 iki $17.50. Specijalis nuošimtis 5% ant kiekviena pirkinio siunčiamo į Europa.

Atdara kiekviena diena iki 9 val. vakare Subatomis 10 val. Nedėliomis iki 6 val. vakare.

S. GORDON,
1415 So. Halsted Street